

**З історії
фізико-математичного факультету
Університету Ушинського**

ДОВІДНИК

Одеса – 2026

УДК: 013(038)

Б 90

Укладач: Букач В. М., кандидат історичних наук, приват-професор.

**З історії фізико-математичного факультету Університету Ушинського:
Довідник/ Уклад. В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2026. – 128 с.**

У довіднику наведені короткі біографічні дані про окремих викладачів дисциплін фізико-математичного циклу та випускників Одеського інституту народної освіти, Одеського державного педагогічного інституту та Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

(С) Букач В. М., 2026.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

У червні 1920 року Одеський губернській відділ народної освіти видав розпорядження про організацію Інституту народної освіти. Вже в липні Одеський український учительський інститут був перетворений в Одеський інститут народної освіти (ОІНО), до складу якого в серпні були приєднані Український фребелівський інститут та Єврейські фребелівські курси.

Завданням створеного навчального закладу була підготовка вчителів дошкільних, позашкільних та шкільних закладів, учителів загальноосвітніх предметів і викладачів ручної професійної праці. В червні 1921 року до інституту були приєднані Вищі педагогічні курси, в липні – природниче та математичне відділення розформованого Одеського фізико-математичного інституту, а у вересні – три відділення розформованого Одеського гуманітарно-суспільного інституту.

За мовою викладання інститут поділявся на три відділення: українське, російське, єврейське. Крім того у серпні 1920 року були відкриті поза межами інституту українське відділення в селі Ісаєво та німецьке відділення в селі Маріїнське, яке вже у вересні було перенесено до Одеси. В січні 1921 року німецьке відділення у складі викладачів та студентів було переведено до основного закладу як окремий підрозділ.

На шкільному та дошкільному факультетах в 1920 – 1921 навчальному році викладалися алгебра, геометрія, основи фізики. У листопаді 1920 року були утворені 2 кафедри математики, а в січні 1921 року – кафедра фізики.

На початку 1921 – 1922 навчального року в Одеському інституті народної освіти було 3 факультети: політичної освіти; соціального виховання для підготовки педагогів шкільних та дошкільних закладів, у складі якого був техно-математичний відділ; професійної освіти для підготовки керівників і вчителів фабрично-заводських училищ, професійних

шкіл, робітничих факультетів, викладачів загальних предметів у технікумі, у складі якого був математичний відділ.

В 1930 році Одеський інститут народної освіти був перетворений на три інститути: Соціального виховання, Професійної освіти, Фізико-хіміко-математичний. В 1933 році на базі Інституту соціального виховання та основної частини Інституту професійної освіти був утворений Одеський педагогічний інститут, у складі якого існував фізико-математичний факультет.

У 1994 році Одеський державний педагогічний інститут імені К. Д. Ушинського (ОДПІ) був перетворений у Південноукраїнський педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (Університет Ушинського).

В 2004 році фізико-математичний факультет був реорганізований в інститут фізики і математики. У 2023 році був створений Навчально-науковий інститут природничо-математичних наук, інформатики та менеджменту.

В даному виданні наведені короткі біобібліографічні довідки про окремих колишніх викладачів факультету та окремих відомих його випускників.

Література:

1. Букач В. М. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: біографічний довідник. – Одеса: ПДПУ, 2005. – 68 с.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/ І. А. Болдирєв та інші. – Одеса: Фаворит, 2007. – 240 с.
3. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – 428 с.

В И К Л А Д Ч І

Математики і механіки

АКИМОВИЧ

Микола Васильович

Математик

М. В. Акимович народився 15 січня 1862 року в с. Лубенці Чигиринського повіту Київської губернії.

У 1888 році закінчив математичне відділення фізико-математичного факультету Новоросійського університету зі ступенем кандидата.

Закінчивши в 1889 році Одеські вищі педагогічні курси, працював у гімназіях Одеси, Єлисаветграда. Брав участь у Всеросійських з'їздах викладачів математики. Мав цивільний чин надвірного радника.

Протягом 1917 – 1920 року викладав математику в Одеському народному університеті.

В 1920 – 1923 роках працював на робітничих факультетах Одеського інституту народної освіти, Одеського політехнічного інституту. Водночас викладав вищу математику в Одеському вищому художньому училищі.

З 1923 року був викладачем, а з 1929 року – професором Одеського інституту народної освіти. З 1930 року обіймав посади професора кафедри математики Одеського інституту соціального виховання та професора кафедри точних наук Одеського інституту професійної освіти.

У 1931 році вийшов на пенсію.

Помер у 1942 році в Одесі.

Література:

1. Вчені вузів Одеси: бібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки 1865 – 1945. – Ч. 2: Математики. Механіки/ упоряд. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 7.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 4.

Андрієнко
Віталій Опанасович

Математик

В. О. Андрієнко народився 3 вересня 1938 року в с. Мала Корениха Миколаївської області.

В 1960 році закінчив Одеський державний університет імені І. І. Мечникова, а потім аспірантуру Московського державного університету імені М. В. Ломоносова.

В 1968 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук.

До 1977 року працював в Одеському університеті асистентом, старшим викладачем, доцентом, заступником декана.

В 1977 році перейшов до Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського і до 1983 року обіймав посаду проректора з навчальної роботи. В 1983 – 1990 роках був завідувачем кафедри математичного аналізу. Потім працював доцентом, а з 1989 року – професором кафедри.

В 1998 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. Згодом було присвоєно вчене звання професора.

В 2002 році перейшов до Одеського національного університету імені І. І. Мечникова на посаду професора кафедри математичного аналізу.

Як науковець веде дослідження в галузі теорії функцій.

Є автором понад 100 наукових та науково-методичних праць.

Нагороджений медалями «За освоєння цілинних земель», «Ветеран праці», знаком «Відмінник освіти України».

Праці:

1. Вложение некоторых классов функций/ В. А. Андриенко.// Известия Академии Наук СССР. – 1967. – Т. 31. – Вып. 6. – С. 1311 – 1326.
2. О приближении функций средними Фейера/ В. А. Андриенко.// Сибирский математический журнал. – 1968. – № 1. – С. 3 – 12.
3. Теоремы вложения для функций одного переменного/В. А. Андриенко.// Итоги науки. Серия: Математика. Математический анализ. 1970. – 1971. – С. 203 – 262.
4. О суммируемости ортогональных рядов методами Чезаро отрицательного порядка/В. А. Андриенко.//Известия высших учебных заведений. Математика. – 1988. – № 9. – С. 3 – 10.
5. О скорости приближения средними Рисса ортогональных рядов/ В. А. Андриенко.// Математические заметки. – 1990. – Т. 48. – Вып. 5. – С. 3 – 14.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. –

- Одеса: Астропринт, 2005. – С. 32 - 33.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 5 - 6.

Аров

Дамир Зямович

Математик

Д. З. Аров народився 29 червня 1934 року в Києві.

У 1957 року з відзнакою закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1957 – 1959 роках вчителював в Овідіопольському районі Одеської області, а у 1959 – 1962 роках навчався в аспірантурі.

З 1962 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського асистентом, старшим викладачем кафедри вищої математики, доцентом кафедри математичного аналізу. У 1987 – 1989 роках був завідувачем кафедри математичного аналізу, а у 1990 – 1995 роках – завідувачем кафедри прикладної математики та основ інформатики.

В 1995 – 2003 роках обіймав посаду професора, а у 2003 – 2004 роках – завідувача кафедри математичного аналізу. У 2004 – 2018 роках був професором кафедри прикладної математики та інформатики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

У 1964 році в Ленінградському університеті захистив дисертацію «Деякі питання метричної теорії динамічних систем» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук (науковий керівник – професор В. П. Потапов). В 1986 році в Інституті математики Академії Наук УРСР захистив дисертацію «Лінійні стаціонарні пасивні системи з втратами» і йому був присуджений науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. У 1989 році присвоєно вчене звання професора.

Читав лекції та проводив наукову роботу у Лейпцігському (Німеччина), Амстердамському (Нідерланди), Хоккайдському (Японія), Каракаському (Венесуела) університетах, а також у науково-дослідному інституті імені Х. Вайцмана (Ізраїль).

Основні напрями наукових досліджень: теорія ймовірностей, ергодична теорія ліній. операторів та оператор-функцій, теорія розсіювання, теорія керування, обернені проблеми для канонічних систем; розроблення ААК-теорії (спільно з В. Адамяном та М. Крейном), що лягла в основу розвитку нового напрямку в теорії керування, H_∞ – оптимального контролю. Розвиток теорії лінійних пасивних систем, методу Дарлінгтона в цій теорії; розвиток теорії J-внутрішніх матриць-функцій і пов'язаних із нею проблем

екстраполяції матриць-функцій та обернених проблем для канонічних систем. Є автором понад 120 наукових праць. Підготував біля 20 докторів і кандидатів наук.

Є лауреатом премії імені М. Г. Крейна.

У 2018 році вийшов на пенсію.

Праці:

1. О граничных значениях сходящейся последовательности мероморфных матриц-функций/ Д. З. Аров// Математические заметки. – 1979. – Т. 25, вып. 3. – С. 335 – 339.
2. Теорема Каратеодори для матриц-функций, максимальный скачок спектральных функций в проблемах продолжения/ Д. З. Аров// Математические заметки. – 1990. – Т. 48, вып. 3. – С. 3 – 11.
3. Условия подобия минимальных пассивных систем рассеяния с заданной матрицей рассеяния/ Д. З. Аров// Функциональный анализ и его приложения. – 2000. – Т. 34, вып. 4. – С. 71 – 74.
4. Матрица рассеяния и импеданс канонической дифференциальной системы с диссипативным краевым условием, в котором коэффициент является рациональной матрицей-функцией от спектрального параметра/ Д. З. Аров// Алгебра и анализ. – 2001. – Т. 13, вып. 4. – С. 26 – 53.
5. Bitangential Direct and Inverse Problems for Systems of Integral and Differential Equations/ Damir Z. Arov, Harry Dym. – Cambridge University Press, 2012. — 472 p.
6. К истории возникновения понятия ε -энтропии автоморфизма пространства Лебега и понятия (ε, T) -энтропии динамической системы с непрерывным временем/ Д. З. Аров// Записки научных семинаров ПОМИ. – 2015. – Т. 436. – С. 76 – 100.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. – Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 13 – 18.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 5 - 7.

Батирєв

Арістид Васильович

Математик

А. В. Батирєв народився 17 грудня 1914 року в Києві.

В 1937 році закінчив фізико-математичний факультет Ростовського державного університету. Навчався в аспірантурі.

У 1940 році захистив кандидатську дисертацію і викладав в Ростовському державному університеті.

В роки нацистської навали був мобілізований до лав Червоної Армії в 1942 році, воював у складі 339-ї стрілецької дивізії.

У 1946 році повернувся до Ростовського державного університету і працював доцентом кафедри математичного аналізу.

Одночасно у 1951 – 1965 роках був начальником кафедри Ростовського вищого артилерійсько-ракетного училища. Пішов у відставку у званні полковника.

З 1965 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. В 1967 – 1972 роках завідував кафедрою математичного аналізу, у 1967 – 1971 роках був деканом фізико-математичного факультету.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни 2 ступеня, Червоної Зірки, медалями «За оборону Кавказу», «За звільнення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер в 1998 році в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Авт.- сост. К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко; Редкол.: Б. В. Сермеев (руков.) и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 46 - 47.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 10 - 11.

Бобинін

Мстислав Миколайович

Математик

М. М. Бобинін народився 24 жовтня 1907 року в Сімферополі.

У 1929 році закінчив Одеський інститут народної освіти. Навчався в аспірантурі.

В 1930 – 1933 роках викладав в Одеському політехнічному інституті, Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, Одеському інституті інженерів водного транспорту.

З 1933 року був викладачем кафедри математичного аналізу Одеського державного університету.

Під час нацистської навали в 1941 – 1944 роках в евакуації завідував об'єднаною кафедрою математики Одеського університету. Одночасно викладав математику в Одеському державному педагогічному інституті, був доцентом об'єднаної кафедри фізики та математики.

Навесні 1942 року захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.

З 1944 року обіймав посаду завідувача кафедри математичного аналізу Одеського державного університету.

Помер 28 травня 1948 року.

Праці:

1. Об одной теореме теории вполне аддитивных функций множеств/
М. Н. Бобынин// Успехи математических наук. – 1952. – Т. 7,
вып. 3 (49). – С. 113 - 120.

Література:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. I. Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 21 - 23.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 11 - 12.

Бритавський

Гаррі Михайлович

Математик

Г. М. Бритавський народився у 1939 році.

В 1965 році закінчив механіко-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

З 1966 року працював в Одеському політехнічному інституті головним інженером науково-дослідного сектору кафедри автоматизації управління промисловим виробництвом.

У 1974 році захистив дисертацію «Деякі питання дослідження та побудови раціональних варіантів структурних схем систем масового обслуговування типу автоматичних ліній» на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

У 1977 році став членом секції Ради з наукових проблем «Кібернетика» Південного наукового центру Академії Наук УРСР,

Працюючи в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, у 1982 році створив обчислювальний центр, на основі якого вирішувалися задачі не лише ефективного впровадження засобів

обчислювальної техніки в курси математики і фізики загальноосвітньої та вищої школи, але й календарного планування, автоматизації обчислень та інженерні наукові дослідження.

Займався розвитком та становленням методики навчання інформатики. Останні роботи присвячені питанням реалізації діяльнісного підходу при використанні обчислювальної техніки в навчальному процесі та дослідженням аспектів реалізації автоматизованих навчальних курсів з інформатики для студентів педагогічних вищих навчальних закладів.

У 1990 році був ініціатором створення кафедри прикладної математики і інформатики Одеського педагогічного інституту, на якій обіймав посаду доцента.

Помер у 1991 році в Одесі.

Праці:

1. Задача оценки максимума длины очереди и ее применение/
Г. М. Бритавский. // Теоретическая кибернетика, – Киев: Институт кибернетики АН УССР – 1971. – С. 14 -124.
2. Алгоритмы и элементы программирования в курсе математики средней школы. Методические рекомендации в помощь учителям математики средней общеобразовательной школы. – Ч.1. / Г. М. Бритавский, О. Э. Волье, Ф. Б. Мукминов, А. О. Миюнц. – Одесса: ОГПИ. – 1981. – 60 с.
3. Алгоритмы и элементы программирования в курсе математики средней школы. Методические рекомендации в помощь учителям математики средней общеобразовательной школы. – Ч.2. / Г. М. Бритавский, О. Э. Волье, Ф. Б. Мукминов.– Одесса: ОГПИ. – 1984. – 74 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 17 - 18.

Бродський

Михайло Самойлович

Математик

М. С. Бродський народився 6(19) листопада 1913 року в Одесі.

У 1936 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету і до 1939 року навчався в аспірантурі при кафедрі геометрії держуніверситету.

В той же час працював вчителем математики а одеській середній школі № 92, асистентом кафедри геометрії Одеського держуніверситету.

У 1940 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук, а у 1941 році йому було присвоєно вчене звання доцента.

З вересня 1940 року викладав у вищих навчальних закладах Одеси.

В 1942 – 1945 роках перебував у лавах Червоної Армії, воював у складі частин 3-го Українського фронту. Приймав участь у визволенні від нацистських окупантів України, Румунії, Угорщини, Австрії.

Після війни працював доцентом кафедри математики Одеського інституту інженерів мукомельної промисловості.

Протягом 1946 – 1984 років працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймав посади доцента, завідувача кафедр математики, вищої математики, геометрії, професора кафедри геометрії.

Після захисту дисертації у 1963 році йому було присуджено науковий ступінь доктора фізико-математичних наук, а у 1964 році присвоєно вчене звання професора.

Наукові дослідження стосувалися спектральної теорії несамоспряжених операторів у гільбертовому просторі, теорії їх трикутних і жорданових зображень, теорії характеристичних матриць-функцій. Увів поняття «трикут.інтерграл».

Є автором понад 40 опублікованих праць. Підготував 2 докторів та 15 кандидатів фізико-математичних наук.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни II ст., 6 медалями, знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Помер 7 грудня 1989 року в Одесі.

Праці:

1. Про гармонічні функції на просторах Бера/ М. С. Бродський.// Доповіді АН УРСР. – 1952. – № 5. – С. 380 – 387.
2. Теорема умноження характеристических матриц-функций линейных операторов/М. С. Бродский.// Доклады АН СССР. – 1954. – Т. 97. – № 5. – С. 761 – 764.
3. Критерий одноклеточности вольтерровых операций.// Доклады АН СССР (новая серия). – 1961. – Т. 138. – Вып. 3. – С. 512 – 514.
4. О мультипликативном представлении характеристических функций операторов сжатия/ М. С. Бродський.// Доклады АН СССР. – 1967. – Т. 173. – № 2. – С. 256 – 259.
5. Треугольные и жордановы представления линейных операторов/ М. С. Бродський. – М.: Наука, 1969. – 287 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 12 - 13.

Бугайова
Марина Олександрівна

Математик

М. О. Бугайова народилася в 1963 році в м. Кривий Ріг Дніпропетровської області.

У 1984 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1993 році захистила дисертацію «Система практичних робіт як засіб посилення прикладної спрямованості курсу математики 5 – 6 класів» та здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук.

Працювала на кафедрі математики і методики навчання математики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, обіймала посаду доцента.

Померла в 2012 році в Одесі. Похована на Західному кладовищі.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 9 - 10.

Буницький
Євген Леонідович

Математик

Є. Л. Буницький народився 28 червня 1874 року в Сімферополі.

У 1896 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1903 році склав магістерські іспити і в березні 1904 року став приват-доцентом Новоросійського університету.

У 1906 – 1907 роках перебував у науковому відрядженні в Геттінгені. Повернувшись до Одеси, викладав в Новоросійському університеті.

В 1913 році захистив магістерську дисертацію «До теорії функції Гріна для звичайних лінійних диференціальних рівнянь». Обіймав посаду професора кафедри механіки Новоросійського університету.

У 1920 – 1921 роках був професором Одеського фізико-математичного інституту, а в 1921 – 1922 роках – професором Одеського інституту народної освіти.

В 1922 році виїхав до Праги, де викладав в Російському вільному університеті, а з 1931 року – в Карловому університеті.

Опублікував біля 50 робіт.

Помер 7 серпня 1952 року у Празі.

Праці:

1. К теории функций Грина для обыкновенных линейных дифференциальных уравнений/ Е. Л. Буницкий// Записки общества естествоиспытателей при ИНУ. – 1913. – Т. 21. – С. 13 - 342.
2. К вопросу о решении обыкновенных линейных дифференциальных уравнений/ Е. Л. Буницкий// Записки общества естествоиспытателей при ИНУ. – 1916. – Т. 23. – С 1 - 219.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Т. 2: А - І. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 184 - 187.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 14 - 15.

Василишин

Тимофій Михайлович

Математик

Т. (Тиміш) М. Василишин народився 9 липня 1891 року в с. Беньки на Галичині.

У 1916 році закінчив Львівський університет. Вчителював.

В 1925 – 1927 роках викладав на робітничому факультеті Одеського сільськогосподарського інституту.

У 1927 – 1930 роках працював в Одеському інституті народної освіти. З 1929 року обіймав посаду професора, читав курси математичного аналізу та аналітичної геометрії у німецькому секторі факультету соціального виховання.

З 1930 року був професором та завідувачем кафедри загальної математики Одеського фізико-хіміко-математичного інституту. Одночасно викладав в Одеському інституті інженерів водного транспорту.

Був секретарем математично-природничої секції Одеського наукового товариства при Всеукраїнській Академії Наук. У 1930-х роках підпав під репресії.

А 1943 – 1958 роках працював в Уфимському авіаційному інституті, обіймав посади завідувача кафедри аеродинаміки та гідравліки, декана факультетів авіаційних двигунів та механіко-технологічного.

Розробив спосіб застосування електродинамічної аналогії для аеродинамічних розрахунків. Є автором понад 30 статей.

Помер 23 грудня 1961 року в м. Уфа (РРФСР). Реабілітований у 1993 році.

Праці:

1. Російсько-український словничок математичної термінології та фразеології. Алгебра/ Т. М. Васишин, В. М. Крижанівський, Д. А. Крижанівський, О. Д. Осмоловський, К. М. Щербина. – Одеса, 1927. – 48 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. І. Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 27.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 17 - 18.

Васильєв

Микола Миколайович

Математик

М. М. Васильєв народився 18 квітня 1889 року в Калузі.

В 1912 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету. До 1919 року викладав у закладах освіти Одеси.

Протягом 1918 – 1930 років працював в Одеському політехнічному інституті доцентом кафедри вищої математики, а з 1921 року – професором та завідувачем кафедри. Крім того, в 1920 – 1923 роках обіймав посаду проректора. Одночасно в 1918 – 1921 роках був професором кафедри математики архітектурного факультету Одеського вищого художнього училища.

В 1923 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти. В 1923 – 1924 роках був деканом факультету професійної освіти.

У 1926 році Народним комісаріатом освіти Української РСР присвоєно вчене звання професора.

В 1931 – 1933 роках викладав в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, в інших вищих закладах освіти Одеси.

З 1933 року працював в Одеському державному університету імені І. І. Мечникова. В повоєнний час був деканом фізико-математичного факультету.

Помер 22 квітня 1946 року в Одесі. Похований іна 2-му християнському кладовищі.

Праці:

1. Теория определителей. – Одесса, 1919. – 48 с.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. –

- Одеса: Астропринт, 2005. – С. 221 - 226.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 18 - 19.

Васильєв

Микола Семенович

Математик, механік

М. С. Васильєв народився 4 грудня 1876 року в Миколаєві.

У 1900 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1906 році склав іспит на ступінь магістра математики, а у 1909 році – іспит з механіки. В 1909 році присвоєно вчене звання приват-професора.

Викладав математику в Миколаївському інженерному військовому училищі та політехнічному інституті у Санкт-Петербурзі.

З 1912 року був приват-доцентом кафедри прикладної математики Новоросійського університету.

Протягом 1920 – 1930 років обіймав посаду професора в Одеському інституті народної освіти.

В 1930 – 1933 роках викладав у Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, в 1936 – 1940 роках – в Одеському індустріальному інституті.

З 1933 року завідував кафедрою теоретичної механіки Одеського державного університету.

В 1946 році присвоєно вчене звання професора.

Займався дослідженнями з вихрової теорії руху рідини та газу, розробив аналітичну теорію нескінченно тонких вихорів у рідині. Вивчав методи побудови плоских та просторових механізмів. Запропонував аналітичний метод запису умов зв'язку кінематичних пар просторових механізмів. Вперше сформулював теорему про перестановку умов зв'язку одних точок системи на інші і використав її для перетворення механізмів.

Надрукував понад 30 наукових праць з різних питань механіки та математики.

Помер 20 липня 1955 року в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Праці:

1. Движение жидкости, направляемое винтом/Н. С. Васильев.// Журнал науково-дослідних кафедр Одеси. – 1926. – Т. 2, вип. 3. – С. 21 – 35.
2. Об образовании механизмов/Н. С. Васильев.// Труды Всероссийского съезда математиков в Москве, 27 апреля – 7 мая 1927. – М. – Л., 1928. – С. 270 – 271.

3. Основи побудови механізмів/ М. С. Васильєв.// Праці Одеського державного університету. – 1938. – Т. 2. – С. 113 – 131.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 226 – 229.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 21.

Габер

Ізраїль Йосипович

Математик

І. Й. Габер народився у 1881 році.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

Працював викладачем математики та фізики в Одеській єврейській чоловічій гімназії М. М. Іглицького та в Одеському комерційному училищі Х. І. Гохмана.

В 1920 – 1922 роках викладав геометрію в Одеському інституті народної освіти.

Емігрував до Німеччини.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 19.

Гаврилов

Микола Іванович

Математик

М. І. Гаврилов народився 11(24) листопада 1917 року в Рязанській губернії.

У 1946 році закінчив механіко-математичний факультет Московського державного університету. До 1949 року навчався в аспірантурі.

В 1949 – 1950 роках працював асистентом кафедри вищої математики фізичного факультету Московського університету.

З 1950 року проживав та працював в Одесі.

У 1952 році захистив дисертацію «Про стійкість за Ляпуновим систем лінійних диференціальних рівнянь» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1954 році, захистивши дисертацію «Новий метод дослідження нелінійних диференціальних рівнянь, побудований на теорії моментів», здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. У 1961 році присвоєно вчене звання професора.

В 1950 – 1958 роках був старшим викладачем, а з 1952 року – доцентом кафедри математичного аналізу Одеського державного університету.

Одночасно у 1950 – 1956 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

У 1958 році створив кафедру диференційних рівнянь Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, до 1988 року був її завідувачем, а до 2001 року – професором. В 1960 – 1974 роках обіймав посаду декана механіко-математичного факультету.

Був засновником та сприяв розвитку одеської школи з теорії диференціальних рівнянь. Підготував 12 кандидатів наук.

Помер у 2004 році.

Праці:

1. Об устойчивости по Ляпунову при наличии характеристических чисел, равных нулю/ Н. И. Гаврилов// Математический сборник. – 1957. – Т. 41(83), № 1. – С. 7 - 22.
2. О динамических системах с инвариантной мерой Лебега на поверхности тора/ Н. И, Гаврилов// Дифференциальные уравнения. – 1976. – Т. 12, № 3. – С. 438 - 445.
3. О безусловной устойчивости математической модели солнечной системы/ Н. И, Гаврилов// Дифференциальные уравнения. – 1982. – Т. 18, № 3. – С. 383 - 397.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 291 - 293.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 19 - 20.

Гантмахер

Фелікс Рувімович

Математик і механік

Ф. Р. Гантмахер народився 22 лютого 1908 року в Одесі.

Навчався в Одеському інституті народної освіти (ОІНО), а згодом – в аспірантурі. В 1929 році опублікував свою першу наукову роботу «Про дві основні диференціальні форми в афінній теорії поверхні».

У 1927 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти, де йому присвоїли вчене звання професора.

В 1930 – 1933 роках обіймав посаду професора Одеського фізико-хіміко-математичного інституту, з 1933 року – професора Одеського державного університету.

У 1938 році переїхав до Москви і працював в Математичному інституті Академії Наук СРСР. Захистив дисертацію і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. У 1942 – 1946 роках керував відділом Центрального аерогідродинамічного інституту (ЦАГІ).

З 1947 року викладав у Московському державному університеті, а з 1951 року – у Московському фізико-технічному інституті.

Основні наукові праці стосуються теорії матриць, механіки, теорії диференціальних рівнянь та теорії напівпростих груп Лі. В роки нацистської навали брав активну участь у теоретичних та експериментальних дослідженнях, пов'язаних з зовнішньою балістикою реактивних снарядів та іншими оборонними питаннями.

Був одним із засновників журналу «Успіхи математичних наук».

Нагороджений орденом Червоної Зірки. Є лауреатом Сталінської премії.

Помер 16 травня 1964 року в Москві. Похований на Донському кладовищі.

Праці:

1. Осцилляционные методы и ядра и мале колебания механических систем/ Ф. Р. Гантмахер. – М.-Л.: ГПТИ, 1941. – 359 с.
2. Теория матриц/ Ф. Р. Гантмахер. – М.: Гостехиздат, 1953. – 492 с.
3. Лекции по аналитической механике/ Ф. Р. Гантмахер. – М.: Физматгиз, 1960. – 296 с.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 304 - 306.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 19 - 20.

Гібш

Ісидор Аронович

Математик

І. А. Гібш народився 9 вересня 1883 року у Вінниці.

В 1909 році закінчив математичне відділення фізико-математичного факультету Новоросійського університету. Працював у середніх навчальних закладах Одеси.

У 1920 – 1921 роках викладав в Одеському фізико-математичному інституті, а у 1921 – 1928 роках – в Одеському інституті народної освіти. Був головою Одеського будинку вчених, науковим співробітником науково-дослідної кафедри математики Одеського інституту народної освіти.

В 1928 році був переведений до Москви. Викладав в Індустріально-педагогічному інституті, а потім в педагогічному інституті імені В. І. Леніна, працював вченим спеціалістом Народного комісаріату освіти РРФСР,

У 1934 році присвоєно вчене звання доцента кафедри математики, а в 1938 році без захисту дисертації присуджений науковий ступінь кандидата педагогічних наук.

З 1947 року працював старшим науковим співробітником сектора навчання математики в Інституті загальної політехнічної освіти Академії педагогічних наук РРФСР.

Є автором понад 50 наукових праць.

Помер 29 січня 1963 року.

Праці:

1. Элементарная математика. Общий курс: Пособие для высших педагогических учебных заведений/ И. А. Гибш. – М.: Госучпедгиз, 1936. – 264 с.
2. Иррациональные уравнения в курсе средней школы/ И. А. Гибш. – М.: АПН РСФСР, 1954. – 60 с.
3. Алгебра. Пособие для учителей IX – XI классов/ И. А. Гибш. – М.: Учпедгиз, 1960. – 664 с.
4. Методика обучения алгебре в VI классе восьмилетней школы/ И. А. Гибш. – М.: АПН РСФСР, 1963. – 240 с.

Джерела:

1. Випускники Одеського (Новоросійського) університету: Енциклопедичний словник: у 2 вип. – Вип. 2/ Ред. В. А. Сминтина, М. О. Подрезова. – Одеса: Астропринт, 2010. – С. 61 - 61.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 22.

Гінзбург

Юрій Павлович

Математик

Ю. П. Гінзбург народився 23 листопада 1927 року в Одесі.

В 1950 році закінчив Одеський державний університет.

В 1950 – 1954 роках працював у закритому науково-дослідному інституті Міністерства оборони СРСР у м. Зеленодольськ, РРФСР.

Протягом 1957 – 1979 років працював доцентом, професором в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, а у 1977 – 1979 роках обіймав посаду завідувача кафедри геометрії.

В 1971 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. В 1974 році присвоєно вчене звання професора.

З 1979 року був професором кафедри вищої математики Одеської національної академії харчових технологій.

Досліджував питання теорії аналітичної оператор-функції обмеженої характеристики; лінійних операторів у просторах Гілберта і Крейна, Бляшке – Ріска – Хергольцта – Потапова: лінійних просторів з індефінітною метрикою; типових спектральних властивостей аналітичних багатопараметрових сімей операторів.

Помер 6 лютого 2004 року в Одесі.

Праці:

1. О пректировании в гильбертовом пространстве с билинейной метрикой/ Ю. П. Гинзбург.// Доклады Академии Наук СССР. – 1961. – Т. 139. – № 4. – С. 775 – 778.
2. О фактоиризации аналитических матриц-функций/Ю. П. Гинзбург// Доклады Академии Наук СССР. – 1964. – Т. 159. – № 3. – С. 489 – 492.
3. О мультипликативных представлениях ограниченных аналитических оператор-функций./Ю. П. Гинзбург// Доклады Академии Наук СССР. – 1966. – Т. 170. – № 1. – С. 23 – 26.
4. О почти инвариантных спектральных свойствах сжатий и мультипликативных свойствах аналитических оператор-функций./ Ю. П. Гинзбург.// Функциональный анализ и его приложения. – 1971. – Т. 5. – Вып. 3. – С. 32 – 41.
5. О мнимой компоненте диссипативного оператора с медленно растущей револентной/ Ю. П. Гинзбург.// Математический сборник. – 1976. – Т. 101 (143). – № 3(11). – С. 349 – 359.
6. Об исключительных множествах аналитических матриц-функций, сжимающих и диссипативных операторов/Ю. П. Гинзбург, Н. А. Талюш.// Известия высших учебных заведений. Математика. – 1984. – № 8. – С. 9 – 14.
7. Триангулирующие цепочки проекторов и впоене несамослпряженные части линейных операторов/ Ю. П. Гинзбург, Л. М. Земсков// Известия высших учебных заведений. Математика. – 1994. – № 7. – С. 83 – 85.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. II: Природничі науки. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 50 - 52.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 20 - 22.

Головань
Василь Матвійович

Математик

В. М. Головань народився в 1923 році на Єлисаветградщині.

В роки нацистської навали воював у складі частин Червоної Армії.

У 1949 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, а у 1952 році – аспірантуру.

Захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізики-математичних наук. Присвоєно вчене звання доцента.

В 1952 – 1991 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймаючи посади асистента, старшого викладача, доцента кафедр математики, математичного аналізу. В 1979 – 1983 роках завідував кафедрою математичного аналізу.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня, медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.»

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Авт.- сост. Б. К. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко; Редкол.: Б. В. Сермеев (руков.) и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 59.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 25.

Гончаров
Дмитро Степанович

Математик

Д. С. Гончаров в 1930-х роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті. Доцент.

У 1934 – 1935 роках був педагогом та завідувачем математичним кабінетом в Одеському німецькому педагогічному інституті.

В 1950-х роках викладав математику та астрономію в Одеській середній спеціальній музичній школі-інтернаті імені П. С. Столярського.

Праці:

1. К вопросу о письменных работах по математике оканчивающих средние школы/ Д. Гончаров // Математика в школе. – 1938. – № 3. – С. 68 - 73.
2. В помощь преподавателю математики/ Д. Гончаров, А. Витал// Математика в школе. – 1939. – № 2. – С. 64.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 22.

Гохман

Еліазар Хаїмович

Математик

Е. Х. Гохман народився у 1903 році в Одесі.

У 1924 році закінчив математичне відділення факультету професійної освіти Одеського інституту народної освіти.

Навчався в аспірантурі. В 1929 році представив дисертаційну роботу «Розширення теореми Архімеда на плин рідини», написану німецькою мовою.

В 1925 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти, обіймаючи посади викладача, доцента, професора. З 1928 року завідував кафедрою геометрії.

У 1930 – 1933 роках працював в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті. В 1933 – 1941 роках обіймав посаду професора Одеського державного університету. За сумісництвом викладав в Одеському інституті інженерів водного транспорту, Одеському інститут інженерів зв'язку.

В 1937 році без захисту дисертації був присуджений науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.

Під час нацистської навали у 1941 – 1944 роках викладав у вищих навчальних закладах в Ташкенті.

З 1944 року і до виходу на пенсію у 1968 році працював в Одеському інституті харчової промисловості, де у 1946 – 1949 роках завідував кафедрою геометрії. За сумісництвом викладав в інших вищих навчальних закладах Одеси.

Помер в 1992 році у США.

Праці:

1. Введение в тензорное исчисление / Э. Х. Гохман. – Харьков – Киев: ОНТИ НКТП НТИ Украины, 1935. – 130 с.
2. Интеграл Стильтьеса и его приложения/ Э. Х. Гохман. – М.: Гос. изд-во физ.-матем. лит, 1958. – 191 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. II: Природничі науки. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ упоряди. І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 53 - 55.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 19 – 20.

Губреєв

Геннадій Михайлович

Математик

Г. М. Губреєв народився 18 травня 1949 року в Полтавській області.

У 1971 році закінчив механіко-математичний факультет Харківського державного університету.

До 1977 року працював у Харківському фізико-технічному інституті, у 1977 – 1979 роках – у Сімферопольському університеті.

У 1978 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.

В 1980 році перейшов до Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Обіймав посади доцента, професора.

У 1995 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1990 – 2003 років був завідувачем кафедри математичного аналізу Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

З 2003 року працював у Полтавському технічному університеті. У 2004 – 2014 роках очолював кафедру прикладної математики, інформатики та математичного моделювання.

Наукові дослідження в галузі математичного аналізу, теорії функцій комплексної змінної, рівнянь математичної фізики.

Опублікував 60 наукових праць. Підготував 5 кандидатів фізико-математичних наук

Помер 25 січня 2014 року у Полтаві.

Праці:

1. Об одном критерии равенства $DA=DA^*$ для диссипативных операторов/ Г. М. Губреєв, А. И. Коваленко.// Доклады Академии Наук СССР. – 1980. – Т. 254, № 5. – С. 1044–1047.
2. Теорема о равномерной корректности одной задачи Коши и её применение, Г. М. Губреєв.// Функциональный анализ и его приложения. – 1984. – Т. 18, вып. 2. – С. 89 – 91.
3. Спектральный анализ биортогональных разложений функций в ряды

- экспонент/ Г. М. Губреев.// Известия Академии Наук СССР. Серия математика. – 1989. – Т. 53, вып. 6. – С. 1236 – 1268.
4. Об одном классе безусловных гильбертовых пространств и о проблеме подобия диссипативных вольтерровых операторов/ Г. М. Губреев// Математический сборник. – 1992. – Т. 183, № 9. – С. 105 – 146.
 5. Безусловные базисы гильбертовых пространств, составленные из значений целых вектор-функций экспоненциального типа/ Г. М. Губреев// Функциональный анализ и его приложения. – 1999. – Т. 33, вып. 1. – С. 62 – 65.
 6. Структура модельных вольтерровых операторов, биортогональные разложения и интерполяция в регулярных пространствах де Бранжа/ Г. М. Губреев.// Функциональный анализ и его приложения. – 2001. – Т. 35, вып. 2. – С. 74 – 78.
 7. Регулярные ядра Миттаг-Леффлера и вольтерровы операторы/ Г. М. Губреев.// Функциональный анализ и его приложения. – 2004. – Т. 38, вып. 4. – С. 82 – 86
 8. Об одном классе базисов в некоторых пространствах аналитических в единичном круге функций / Г. М. Губреев, Е. И. Олефир // Український математичний вісник. — 2013. — Т. 10, № 2. — С. 201—210.
 9. Избранные труды/ Г. М. Губреев. – Днепропетровск: Середняк Т.К, 2014. – 445 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 27 - 29.

Дашниць

Леонід Самійлович

Математик

Л. С. (Соломонович) Дашниць народився 26 травня (8 червня) 1915 року в Одесі.

У 1938 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету. До 1948 року викладав у Вінницькому педагогічному інституті.

Учасник Другої світової війни.

В 1945 – 1947 роках був асистентом кафедри математичного аналізу Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, в 1947 – 1961 роках працював в Одеському технологічному інституті, в 1961 – 1985 роках обіймав посаду доцента кафедри математики Одеського електротехнічного

інституту зв'язку імені О. С. Попова. У 1948 – 1961 роках викладав на заочному відділенні фізико-математичного факультету Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1951 році захистив дисертацію «Про деякі крайові задачі, пов'язані з парою диференціальних операторів» і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук. В 1954 році присвоєно вчене звання доцента.

Народжений бойовими орденами та медалями.

Помер 15 листопада 1999 року в Одесі.

Праці:

1. О замыкании некоторых дифференциальных операторов/
Л. С. Дашниц// Известия высших учебных заведений. Математика. – 1959. – № 6. – С. 44 - 47.
2. А. Д. Мышкис. «Лекции по высшей математике» (рецензія)/
Л. С. Дашниц// Успехи математических наук. – 1965. – Т. 20, вып. 4 (124). – С. 226 - 228.
3. О минимальной области Гершгорина/ Л. С. Дашниц,
М. С. Зусманович//Журнал вычислительной математики и математической физики. – 1972. – Т. 12, № 4. – С. 1001 - 1004.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. II: Природничі науки. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 61 - 63.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 23.

Дуб

Ісай Давидович

Математик

І. Д. Дуб народився 23 грудня 1976 року в Одесі в багатодітній сім'ї.

Початкову освіту здобув у міському училищі. Згодом у 1895 році закінчив реальне училище і заробляв на життя приватними уроками. У 1900 році склав іспит на звання домашнього вчителя математики.

В 1912 році закінчив математичне відділення фізико-математичного факультету Новоросійського університету.

Протягом 1912 – 1920 років викладав математику у приватній єврейській гімназії. У 1920 році завідував трьохмісячними педагогічними курсами з підготовки вчителів для ліквідації неписьменності.

У 1920 – 1923 роках читав єврейською мовою лекції та проводив практичні заняття на єврейському відділенні факультету соціального

виховання Одеського інституту народної освіти. Водночас у 1924 – 1928 роках навчався в аспірантурі під керівництвом професора І. Ю. Тимченко.

В 1928 році став науковим співробітником Одеської філії Українського науково-дослідного інституту математики та професором Одеського інституту народної освіти.

У 1930 – 1933 роках працював професором у Фізико-хіміко-математичному інституту.

З 1933 року обіймав посаду професора Одеського державного педагогічного інституту. З 1938 року завідував кафедрою математики. Був одним із засновників фізико-математичного факультету, деканом котрого був у 1940 – 1942 роках.

Володів єврейською, українською, французькою та німецькою мовами.

Досліджував основи геометрії, розвиваючи у своїй праці ідеї В. Ф. Кагана. Створив оригінальний спеціальний курс з цієї дисципліни, рукопис якого використовувався як посібник для студентів та вчителів. Працював у галузі методики викладання математики в середній школі, зокрема геометрії.

Будучи в евакуації в Туапсе, загинув внаслідок нещасного випадку у липні 1942 року.

Праці:

1. По поводу формулировки задачи о делении отрезка в крайнем и среднем отношении/ И. Д. Дуб// Математика и физика в школе. – 1935. – № 5. – С. 69 – 70.
2. Об одном доказательстве теоремы Паскаля и Бриансона/И. Д. Дуб// Научные записки Одесского государственного педагогического института. – 1939. – Т. 2. – С. 59 – 60.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 400 - 403.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 32 - 33.

Ємельянов

Іван Олександрович

Математик

І. О. Ємельянов народився в 1884 році.

Закінчив Казанський учительський інститут.

В 1923 – 1925 роках викладав математику і був завідувачем робітничого факультету в Одеському інституті народної освіти.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 25

Жбанков

Леонід Георгійович

Математик

Л. Г. Жбанков народився в 1922 році в м. Рогачов Білоруської ССР.

У 1940 – 1960 роках служив в Радянській Армії. Під час нацистської навали воював у складі авіаційних частин Калінінського, Південно-Західного, 3-го Українського фронтів. Старший лейтенант.

В 1958 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1967 – 1980 роках був викладачем кафедри алгебри Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня, двома орденами Червоної Зірки, медалями «За бойові заслуги», «За взяття Відня», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні».

Помер 5 липня 1980 року в Одесі.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Авт.-сост. К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко; Редкол.: Б. В. Сермеев (руков.) и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 69 - 70.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 29 - 30.

Зальцберг

Самуїл Григорович

Механік

С. Г. Зальцберг народився у 1897 році в Одесі.

Навчався у Новоросійському університеті, Київському політехнічному інституті. В 1921 році закінчив Одеський політехнічний інститут й з 1922 року почав там викладацьку діяльність.

У 1925 році проходив тримісячне стажування у Німеччині, де вивчав конструкції текстильних машин.

В 1929 – 1930 роках обіймав посаду професора в Одеському інституті народної освіти, викладав теоретичну механіку.

У довоєнний час викладав в Одеському енергетичному та Одеському індустріальному інститутах.

В 1935 році здобув науковий ступінь кандидата технічних наук, у 1946 році присвоєно вчене звання професора.

Під час нацистської навали перебував в евакуації, викладав в Ташкентському текстильному інституті.

В 1949 – 1951 роках завідував кафедрою у Пензенському індустріальному інституті. Згодом працював у Кишинівському сільськогосподарському інституті.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.»

Помер в 1986 році.

Праці:

1. Исследование колебаний рамных конструкций: Сборник статей / Проф. С. Г. Зальцберг, проф. А. П. Филиппов, инж. Н. С. Ракивненко; под ред. проф. Я. В. Столярова. – Харьков - Киев: Госнаучтехиздат Украины, 1934. – 137 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 35 - 36.

Занчевський

Іван Михайлович

Математик

І. М. Занчевський народився 16 січня 1861 року в Одесі.

У 1883 році з золотою медаллю закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету. Потім був професорським стипендіатом на кафедрі прикладної математики.

В 1885 році склав магістерський іспит. У 1886 – 18887 роках був у науковому відрядженні у Парижі та Берліні.

В 1889 році захистив дисертацію на ступінь магістра прикладної математики, а у 1891 році – докторську дисертацію.

З 1888 року був приват-доцентом, з 1892 року – екстраординарним професором, а з 1896 року – ординарним професором кафедри механіки Новоросійського університету.

У 1905 – 1907 роках був ректором Новоросійського університету. Звільнений за ліберальні політичні погляди з позбавленням права працювати у державних установах.

В 1909 – 1916 роках жив і працював у банку в Санкт-Петербурзі.

В 1917 – 1920 роках був деканом фізико-математичного факультету Новоросійського університету, обіймав посаду ординарного професора. Кілька місяців у 1917 році виконував обов'язки ректора університету.

В 1920 – 1921 роках працював професором і завідувачем кабінету механіки у Фізико-математичному інституті.

В 1921 – 1922 роках був професором, завідувачем предметної комісії з математики і механіки Одеського інституту народної освіти. Одночасно викладав в Одеському політехнічному інституті.

Наукові інтереси були зосереджені у галузі теорії векторів і гвинтів та її застосування до механіки.

Нагороджений орденами св. Володимира IV ступеня, св. Станіслава II ступеня, св. Анни III ступеня.

За станом здоров'я пішов на пенсію. Помер 15 липня 1928 року.

Праці:

1. Некоторые теоремы из теории определителей/ И. М. Занчевский// Математический сборник. – 1894. – Т. 17. – С. 587 – 597.
2. Теоретическая механика/ И. М. Занчевский. – Одесса, 1899. – 256 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: бібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки 1865 – 1945. – Ч. 2: Математики. Механіки/ упоряд. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 52 – 55.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 23.

Зверович

Едмунд Іванович

Математик

Е. І. Зверович народився 30 грудня 1936 року у станиці Нововладимирській Краснодарського краю РРФСР.

В 1960 році закінчив фізико-математичний факультет Ростовського державного університету. В 1961 – 1963 роках навчався в аспірантурі Московського інституту теоретичної та експериментальної фізики.

Протягом 1964 – 1967 років працював в обчислюваному центрі Ростовського університету.

У 1964 році захистив кандидатську дисертацію, а в 1969 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1967 – 1973 роках був доцентом кафедри вищої математики Одеського інженерно-будівельного інституту.

У 1972 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук.

В 1973 – 1975 роках обіймав посаду завідувача кафедри алгебри та методики викладання математики Одеського державного педагогічного інституту.

З серпня 1975 року до 2002 року працював завідувачем кафедри теорії функцій Білоруського державного університету, а з 2002 року – професором кафедри.

Наукові інтереси пов'язані з теорією та різноманітними додатками аналітичних функцій на риманових поверхнях. Підготував 22 кандидатів та 2 докторів наук.

Є автором понад 130 наукових та науково-методичних робіт.

Праці:

1. Краевая задача типа Карлемана для многосвязной области/ Э. И. Зверович.// Математический сборник. – 1964. – Т. 64(106). – № 4. – С. 618 – 627.
2. Двухэлементные краевые задачи и метод локально-конформного склеивания/ Э. И. Зверович.// Сибирский математический журнал. – 1973. – Т. 14. – № 1. – С. 64 -85.
3. Явное решение сингулярного интегрального уравнения с дзета-функцией Вейерштрассера в качестве ядра/ Т. И. Гатальская, Э. И. Зверович.// Известия вузов. Математика. – 2003. – № 2. – С. 15 – 23.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ упоряди. І. Е. Ріку. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 10 - 12.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 38 - 39.

Іванова

Наталія Іванівна

Математик

Н. І. Іванова народилася 20 вересня 1887 року в Болграді Бессарабської губернії.

Закінчила фізико-математичний факультет Одеських вищих жіночих курсів при Новоросійському університеті.

Працювала обчислювачем в Одеській геофізичній обсерваторії.

У 1922 – 1928 роках викладала методика викладання математики в Одеському інституті народної освіти. В 1930-х роках працювала в Одеському державному педагогічному інституті, викладала в болгарському секторі.

В подальшому обіймала посаду доцента в Одеському державному університеті.

Померла в 1948 році.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 27.

Каган

Веніамін Федорович

Математик

В. Ф. (Беніамін Фалькович) Каган народився 9 березня 1869 року в Шяуляї (нині Литва).

В 1892 року екстерном закінчив фізико-математичний факультет Київського університету.

В 1899 році склав магістерський іспит, а у 1907 році захистив магістерську дисертацію «Основания геометрії».

Протягом 1897 – 1920 років працював приват-доцентом кафедри чистої математики Новоросійського університету в Одесі.

В 1901 – 1917 роках був головним редактором журналу «Вѣстникъ опытной физики и элементарной математики».

В 1920 році очолював наукове бюро Одеського губерньського відділу народної освіти.

У 1920 – 1922 роках в Одеському інституті народної освіти обіймав посади професора та завідувача першої в Одесі кафедри геометрії на факультеті професійної освіти. Видавав «Журнал Одеської вищої школи».

З 1922 року був професором Московського університету. У 1932 – 1952 роках очолював кафедру диференціальної геометрії.

В 1934 році без захисту дисертації присуджений науковий ступінь доктора фізико-математичних наук.

Від 1924 року очолював відділ точних і природничих наук головної редакції Великої радянської енциклопедії Держвидаву СРСР.

Основними напрямками наукової діяльності були основи геометрії, неевклідова геометрія, диференціальна геометрія і топологія, тензорний аналіз та його застосування до ріманової геометрії. Був популяризатором наукового спадку М. Лобачевського. Засновник тензорної диференціально-геометричної школи в СРСР.

Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.». Присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки РРФСР». Лауреат Сталінської премії в галузі науки і техніки.

Помер 8 травня 1953 року в Москві. Похований на Новодівочому кладовищі.

Праці:

1. Что такое алгебра?/В. Ф. Каган. – Одесса : Mathesis, 1910. – 772 с.
2. Основания теории определителей/В. Ф. Каган. – Одесса : Гос. изд-во Украины, 1922. – 336 с.
3. Лобачевский/В. Ф. Каган. – 2-е изд. – М.-Л. : АН СССР, 1948. – 506 с.
4. Основы теории поверхностей в тензорном изложении. – Ч. 1. Аппарат исследования. Общие основания теории и внутренняя геометрия поверхностей/В. Ф. Каган. – М.-Л. : Гостехиздат, 1947. – 512 с.
5. Основы теории поверхностей в тензорном изложении. – Ч. 2. Поверхности в пространстве. Отображения и изгибания поверхностей. Специальные вопросы/В. Ф. Каган. – М.-Л. : Гостехиздат, 1948. – 408 с.
6. Основания геометрии. Учение об обосновании геометрии в ходе его исторического развития. – Ч. 1. Геометрия Лобачевского и её предыстория/В. Ф. Каган. – М.-Л. : Гостехиздат, 1949. – 492 с.
7. Основания геометрии. Учение об обосновании геометрии в ходе его исторического развития. – Ч. 2. Интерпретация геометрии Лобачевского и развитие её идей/В. Ф. Каган. – М.-Л. : Гостехиздат, 1956. – 344 с.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 3: К – П. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 4 - 13.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 40 - 42.

Калафаті

Петро Дмитрович

Математик

П. Д. Калафаті народився 15 лютого 1911 року.

У 1933 році закінчив математичне відділення Одеського фізико-хіміко-математичного інституту. В 1934 – 1937 роках навчався в аспірантурі під керівництвом М. Г. Крейна.

В 1937 році захистив дисертацію «Функції Гріна та інтерполяційні властивості фундаментальних функцій лінійної диференціальної системи 2-го порядку» і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.

У 1937 – 1939 роках викладав в Одеському державному університеті.

В 1940 – 1946 роках проходив службу у складі Військово-Морського Флоту СРСР.

У 1947 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1946 – 1955 років був завідувачем кафедри математики Миколаївського кораблебудівного інституту. Одночасно викладав у Миколаївському державному педагогічному інституті.

В 1955 – 1961 роках завідував кафедрою вищої математики Одеського інженерно-будівельного інституту, а у 1961 – 1965 роках був доцентом Одеського технологічного інституту холодильної промисловості.

У 1965 – 1966 роках обіймав посаду декана фізико-математичного факультету Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Розвивав теорію осциляційних ядер та матриць М. Г. Крейна, вивчав звичайні диференціальні рівняння, рішення яких мають осциляційні властивості, та залежність осциляційних властивостей фундаментальних функцій граничних задач для звичайних диференціальних рівнянь від властивостей функцій Гріна.

Помер 16 вересня 1966 року.

Праці:

1. О функциях Грина обыкновенных дифференциальных уравнений/
П. Д. Калафати // Доклады Академии Наук СССР. – 1940. – Т. 26,
№ 6. – С. 435 – 439.
2. О функциях Грина обыкновенных квазидифференциальных операторов/
П. Д. Калафати // Доклады Академии Наук СССР. – 1948. – Т. 109.
№ 3. – С. 427 – 430.
3. Смотр студенческих научных работ по математике в г. Одессе/
П. Д. Калафати // Успехи математических наук. – 1959. – Т. 14,
вып. 6(90). – С. 227 – 228.
4. Осцилляционные свойства фундаментальных функций краевых задач
третьего порядка/ П. Д. Калафати // Доклады Академии Наук СССР. –
1962. – Т. 143, № 3. – С. 518 – 521.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. – Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 82 – 83.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 24 - 25.

Кац

Ізраїль Самойлович

Математик

І. С. Кац народився 15 грудня 1926 року в Одесі.

У 1948 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Вчителював в Одесі.

В 1950 – 1956 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К.Д, Ушинського.

У 1956 році захистив дисертацію «Про існування та поведінку спектральних функцій диференціальних систем другого порядку» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1962 році присвоєно вчена звання доцента.

В 1956 – 1958 роках працював в Ізмаїльському педагогічному інституті. Протягом 1958 – 1964 років обіймав посаду доцента кафедри вищої математики і теоретичної механіки Одеського вищого загальної середньої школи командного училища, з 1961 року завідував кафедрою.

У 1964 році перейшов на кафедру вищої математики Одеського технологічного інституту харчової промисловості імені М. В. Ломоносова.

В 1991 році захистив дисертацію «Спектральна теорія узагальнених лінійних та диференціальних операторів другого порядку» і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. В 1992 році присвоєно вчене звання професора.

До виходу на пенсію викладав в Одеській академії харчових технологій.

Автор близько 70 наукових праць.

Помер 16 січня 2019 року.

Праці:

1. Линейные отношения, порождаемые каноническими дифференциальными уравнениями/ И. С. Кац // Функциональный анализ и его приложения. – 1983. – Т. 17, вып. 4. – С. 86 - 87.
2. Одно незамеченное условие неосцилляционности и его следствия/ И. С. Кац// Известия высших учебных заведений. Математика. – 1989. – № 4. – С. 46 - 51.

3. Включение степенной проблемы моментов Гамбургера в спектральную теорию канонических систем/ И. С. Кац// Записки научных семинаров ПОМИ. – 1999. – Т. 262. – С. 147 - 171.
4. Сингулярные строго возрастающие функции и одна задача разбиения сегмента/ И. С. Кац// Математические заметки. – 2007. – Т. 81, вып. 3. – С. 341 – 347

Література:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. – Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 84 - 88.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 39 - 40.

Коростіянець

Тамара Петрівна

Математик

Т. П. Коростіянець народилася в 1951 році в Мелітополі.

У 1973 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1992 році захистила дисертацію «Підготовка студентів до формування наукових понять учнів» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Присвоєно вчене звання доцента.

До 2023 року працювала на кафедрі математики і методики її навчання Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Праці:

1. Досвід вільної освіти в освітніх установах/ Т. П. Коростіянець// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2011. – № 1 - 2. – С. 20 - 24.
2. Теоретичні питання професійної підготовки майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін/ Т. П. Коростіянець// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2011. – № 3 - 4. – С. 44 - 48.
3. До постановки індивідуальних освітніх траєкторій студентів у вищій школі/ Т. П. Коростіянець// Інноваційна педагогіка . – 2019. – Т. 2. – С. 9 - 12.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник.

Костанді

Георгій Васильович

Математик

Г. В. Костанді народився 22 квітня (4 травня) 1882 року в Одесі.

У 1912 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету, а в 1913 році – Вищі педагогічні курси.

В 1912 – 1920 роках викладав математику в Одеському реальному училищі В. Жуковського, а в 1920-х роках – в Одеських морському та будівельному технікумах.

У 1921 – 1923 роках був викладачем математики в Одеському інституті народної освіти.

В 1929 – 1941 роках обіймав посаду професора кафедри математики Одеського індустріального інституту. У 1938 – 1941, 1944 – 1951 роках був доцентом кафедри математики Одеського інституту інженерів цивільного та комунального будівництва. В 1930 – 1937 роках обіймав посади професора і завідувача кафедри математики, а в 1952 – 1960 роках – доцента кафедри вищої математики і теорії механіки Одеського технологічного інституту.

У 1938 році захистив дисертацію «Елементарні доведення теореми про прості числа в арифметичній прогресії» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук.

Помер в 1968 році.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Природничі науки. Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упоряд. І. Е. Рікун. – Одеса: НДНБ, 2010. – С. 101 - 102.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 35 - 36.

Крейн

Марко Григорович

Математик

М. Г. Крейн народився 3 квітня 1907 року в Києві.

У 1922 – 1924 роках був вільним слухачем фізико-математичного відділення Київського інституту народної освіти. В 1926 – 1929 роках навчався в аспірантурі в Одеському інституті народної освіти, по закінченні якої представив сім наукових робіт з алгебри, геометрії, теорії функцій.

В 1929 – 1930 роках викладав у Сталінському гірничому інституті.

У 1930 – 1933 роках в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті працював доцентом, професором, завідувачем кафедри. Одночасно викладав в Одеському інституті інженерів водного транспорту, Одеському індустріальному інституті.

Протягом 1933 – 1941 років викладав в Одеському державному університеті. Одночасно був науковим співробітником Науково-дослідного інституту математики Харківського університету. У 1940 – 1941, 1944 – 1952 роках – завідував відділом алгебри і функціонального аналізу Інституту математики Академії Наук УРСР.

У 1939 році Вченою радою Московського університету присвоєний науковий ступінь доктора фізико-математичних наук без захисту дисертації. В тому ж 1939 році обраний членом-кореспондентом Академії Наук УРСР.

В евакуації завідував кафедрою у Куйбишевському індустріальному інституті.

У повоєнний час до 1954 року працював в Одеському інституті інженерів морського флоту, а у 1954 – 1974 роках завідував кафедрою теоретичної механіки Одеського інженерно-будівельного інституту.

В 1962 – 1963 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

З 1978 року обіймав посаду старшого наукового співробітника Фізико-хімічного інституту імені О. В. Богатського Академії Наук УРСР.

Науковий доробок охоплює різноманітні розділи алгебри, аналізу, теорії функцій, теорій ймовірностей, функціонального аналізу, теорії інтегральних рівнянь, математичної фізики і механіки. Підготував 19 докторів і 45 кандидатів фізико-математичних наук. Є автором 300 статей і 9 книжок.

Лауреат Премії Академії Наук УРСР імені М. М. Крилова, Премії Вольфа.

Помер 17 жовтня 1989 року в Одесі.

Праці:

1. Осцилляционные матрицы и ядра и малые колебания механических систем/ Ф. Р. Гантмахер, М. Г. Крейн. – М.-Л.: ГИТТЛ, 1950. – 360 с.
2. Введение в теорию линейных несамосопряженных операторов/ М. Г. Крейн, И. Ц. Гохберг. – М.: Наука, 1965. – 448 с.
3. Устойчивость решений дифференциальных уравнений в банаховом пространстве/ М. Г. Крейн, Ю. Л. Далецкий. – М.: Наука, 1970. – 536 с.
4. Проблема моментов Маркова и экстремальные задачи. Идеи и проблемы П. Л. Чебышева и А. А. Маркова и их дальнейшее развитие/ М. Г. Крейн, А. А. Нудельман. – М.: Наука, 1973. – 551 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. –

- Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упоряд. І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 115 – 122.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 35 - 36.

Крижанівський

Віктор Миколайович

Математик

В. М. Крижанівський народився 11 (23) листопада 1885 року в Одесі.

У 1911 році закінчив математичне відділення фізико-математичного факультету Новоросійського університету. А в 1912 році – Вищі педагогічні курси.

Впродовж 1912 – 1929 років викладав у середніх навчальних закладах Одеси.

В 1928 році захистив кандидатську дисертацію «Геометрія сферичних систем». В 1928 – 1934 роках був науковим співробітником Одеської філії Українського інституту математики.

У 1928 – 1930 роках був доцентом кафедри математики Одеського інституту народної освіти, в 1930 – 1931 роках – доцентом кафедри математики Одеського інституту соціального виховання.

В 1931 – 1940 роках викладав у вищих навчальних закладах Одеси, обіймав посади доцента і професора.

Є автором 16 наукових праць, а також декількох математичних розробок з математики для вишів.

Праці:

1. Контрольные работы по математике: Пособие для преподавателей/ В. Н. Крыжановский. – Одесса, 1933. – 42 с.
2. Построение ряда самостоятельных геометрий/ В. Н. Крыжановский// Математика и физика в школе. – 1934. – № 4. – С. 4 - 8.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. I. Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 66 - 68.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 42 - 43.

Крижанівський
Дмитро Антонович

Математик

Д. А. Крижанівський народився 7 листопада 1883 року в Одесі.

У 1906 році склав державний іспит на математичному відділенні фізико-математичного факультету Новоросійського університету і отримав диплом першого ступеня.

Склавши магістерський іспит у 1912 році здобув право на педагогічну діяльність. У 1913 році був обраний приват-доцентом фізико-математичного факультету Новоросійського університету.

В 1921 – 1924, 1925 – 1930 роках був професором Одеського інституту народної освіти. Викладав в Одеському політехнічному інституті та інших навчальних закладах Одеси.

У 1930 – 1931 роках обіймав посаду професора кафедри точних наук Одеського інституту професійної освіти, професора кафедри математичного аналізу Одеського фізико-хіміко-математичного інституту, а у 1931 – 1933 роках – професора кафедри математики Одеського банківського інституту.

З 1933 року був професором кафедри математичного аналізу Одеського державного університету.

У 1935 році здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук без захисту дисертації.

В 1924 році за роботи з узагальненого поняття межі отримав премію Всеукраїнського комітету сприяння вченим.

У квітні 1938 року був заарештований і 10 жовтня помер у в'язниці. Похований на Слобідському кладовищі. Реабілітований у 1956 році.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. I. Природничі науки. 1965 – 1945. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 69 – 71.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 37.

Левін
Борис Якович

Математик

Б. Я. Левін народився 22 грудня 1906 року в Одесі.

У 1932 році закінчив Північно-Кавказький університет у Ростові-на-Дону.

В 1936 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук.

В 1935 –1937 роках викладав в Одеському державному університеті, а у 1937 – 1949 роках працював в Одеському інституті інженерів морського флоту, де був завідувачем кафедри математики.

В 1939 році здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук, вчене звання професора.

В 1945 – 1947 роках завідував кафедрою математичного аналізу Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1949 року працював у Харкові: в 1949 – 1956 роках завідував кафедрою математики у гірничому інституті, а у 1956 – 1969 роках завідував кафедрою математичного аналізу у державному університеті.

В 1969 – 1986 роках очолював відділ теорії функцій у Фізико-технічному інституті низьких температур Академії Наук Української РСР. З 1986 року був провідним науковим співробітником.

Наукові дослідження відносяться до теорії цілих функцій, функціонального аналізу, гармонійного аналізу, теорії майже періодичних і квазіаналітичних функцій.

Нагороджений орденом «Знак Пошани», лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки 1992 року.

Помер 24 серпня 1993 року у Харкові.

Праці:

1. О функциях, определяемых своими значениями на некотором интервале/Б. Я. Левин.// Доклады Академии Наук СССР. – 1950. – Т. 70, № 5. – С. 757 – 760.
2. Распределение корней целых функций/Б. Я. Левин. - М.: Гостехиздат, 1956. – 632 с.
3. Nullstellenverteilung ganzer Funktionen: Math. Lehrbuecher und Monographien/V. Levin. – Bd. XIV, Akademie –Verlag. – Berlin, 1962. – 512 s.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: біографічний словник. – Т. 3: К – П. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 211 - 214.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 49.

Лівшиць

Михайло Самойлович

Математик

М. С. Лівшиць народився 4 липня 1917 року у містечку Покотилово Уманського повіту Київської губернії.

У 1938 році закінчив Одеський державний університет. До 1941 року працював там асистентом. Навчався в аспірантурі.

В евакуації у Байрам-Алі в 1942 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.

У 1945 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. В 1947 році присвоєно вчене звання професора.

В 1945 – 1957 роках викладав в Одеському гідрометеорологічному інституті. Одночасно був професором Одеського педагогічного інституту, в якому у 1947 – 1948 роках завідував кафедрою математики.

Протягом 1957 – 1962 років завідував кафедрою вищої математики Харківського гірничого інституту. В 1962 – 1975 роках працював професором у Харківському державному університеті, а у 1975 – 1978 роках – у Тбіліському інституті сільськогосподарського машинобудування.

В 1978 році емігрував до Ізраїлю и викладав в університеті Бен-Гуріона.

Основним напрямом наукових досліджень була теорія операторів та її застосування. Увів одне з фундаментальних понять сучасної теорії операторів – характеристика оператор-функція

Помер 30 березня 2007 року в м. Беєр – Шева, Ізраїль.

Праці:

1. О спектральном расположении линейных несамосопряженных операторов/ М. С. Лившиц// Математический сборник. – 1954. – Том 34 (76). – № 1. – С. 145 – 200.
2. Открытые системы как линейные автоматы/ М. С. Лившиц// Известия Академии Наук СССР. Сер. Математика. – 1963. – Том 27. – Вып. 6. – С. 1215 – 1228.
3. Операторы, колебания, волны. Открытые системы./М. С. Лившиц. – М.: Наука, 1966. – 300 с.
4. О неунитарных представлениях групп/М. С. Лившиц//Функциональный анализ и его приложения. – 1969. – Том 3. – Вып. 1. – С. 62 – 70.
5. Теория операторных узлов в гильбертовых пространствах/М. С. Лифшиц, А. А. Янцевич. – Харьков: ХГУ, 1971. – 160 с.

Джерела:

1. Михаил Самуилович Лившиц (04.07.1917–30.03.2007)/ В. К. Дубовой, В. А. Золотарев, А. А. Янцевич, А. Г. Руткас//Журнал математической физики, анализа, геометрии. – 2007. – Т. 3. – Вып. 4. – С. 490 – 495.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 50.

Мануляк - Хотимирівський

Володимир Григорович

Математик

В. Г. Мануляк - Хотимирівський народився у 1887 році в Галичині.

У 1910 році закінчив філософський факультет Львівського університету та викладав математику у середніх навчальних закладах.

З 1924 року працював в Одеському інституті народної освіти, завідував німецьким сектором, викладав математику також на робітничому факультеті ОІНО.

В 1928 році був затверджений на посаді професора.

У 1930 – 1933 роках викладав математику в Одеському інституті соціального виховання.

В лютому 1933 року був заарештований та засуджений до п'яти років ув'язнення.

Реабілітований посмертно в 1989 році.

Література:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1. Природничі науки. – Ч. 2. Математики. Механіки./ Упорядн. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 83.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 38.

Мартінова

Ганна Іванівна

Математик

Г. І. Мартінова народилася 20 січня 1929 року в селі Гражданське Середньоволжської області РРФСР.

У 1950 році закінчила Куйбишевський державний педагогічний інститут за спеціальністю «математика».

В 1950 – 1959 роках вчителювала у м. Корсаков Сахалінської області РРФСР. У 1959 – 1965 роках викладала в Одеській совпартшколі.

З 1965 року працювала в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. Пройшла шлях від асистента до доцента, завідувача кафедри методики викладання математики, основ інформатики і обчислювальної техніки.

В 1982 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 1990 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 2003 – 2009 років обіймала посаду доцента кафедри педагогічних технологій початкової освіти Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Нагороджена медаллю «Ветеран праці», знаком «Відмінник освіти України».

Опублікувала понад 90 наукових праць.

Праці:

1. Преимущество в формировании учений решениря простых задач у учащихся первого класса: Методические рекомендации для учителей первых клас сов общеобразовательных школ и студентов пединститута, факультета підготовки учителей начальных классов/ А. И. Мартынова. – Одесса: ОГПИ, 1980. – 42 с.
2. Активизация мыслительной деятельности учащихся при решении составных задач: Методические рекомендации для учителей первых клас сов общеобразовательных школ и студентов пединститута, факультета підготовки учителей начальных классов/ А. И. Мартынова.. – Одесса: ОГПИ, 1983. – 36 с.
3. Построение графиков функций, содержащих переменную под знаком модуля: Методические рекомендации для учителей математики и студентов физико-математического факультета/ А. И. Мартынова . – Одесса: ОГПИ, 1991. – 42 с.
4. Методика обучения решению задач в 4 классе на основе содержательных обобщений/ А. И. Мартынова// Наша школа. – 2005. – № 4. – С. 50 – 53.
5. Методика обучения неравенствам в начальной школе/ А. И. Мартынова.// Наша школа. – 2007. – № 5. – С. 45 – 47.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 54 - 55.

Мільман

Давид Пінхусович

Математик

Д. П. Мільман народився 4 січня 1913 року в Подільській губернії.

У 1934 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету. Навчався в аспірантурі.

В 1939 році захистив дисертацію «Деякі властивості регулярних просторів і регулярно-замкнених множин» на здобуття наукового ступеня

кандидата фізико-математичних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

У 1939 – 1940 роках був доцентом кафедри математики Одеського індустріального інституту. В 1940 – 1941 роках навчався в докторантурі.

В 1940 році разом з М. Г. Крейном доказав теорему Крейна-Мільмана.

Під час нацистської навали перебував в евакуації у Середній Азії. У 1943 – 1944 роках завідував кафедрою математики Одеського педагогічного інституту у Байрам-Алі.

В 1944 – 1945 роках був доцентом кафедри математики Одеського гідрометеорологічного інституту. У 1946 – 1950 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

Протягом 1945 – 1973 років працював доцентом кафедри математики Одеського електротехнічного інституту зв'язку імені О. С. Попова, у 1948 – 1965 роках обіймав посаду завідувача кафедри.

У 1973 році вийшов на пенсію та емігрував до Ізраїлю, де викладав в Тель-Авівському університеті.

В 1948 році спільно з М. С. Бродським ввів поняття нормальної структури та пов'язані з ним теореми про нерухому точку. Є автором понад 40 опублікованих праць.

Помер 12 липня 1982 року в Ізраїлі.

Праці:

1. Разделения нелинейных функционалов и их линейные продолжения/ Д. П. Мильман // Известия Академии Наук СССР. Серия математическая. – 1963. – Т. 27, вып. 6. – С. 1189 – 1210.
2. Постановка и способы решений общей граничной задачи теории операторов в аспекте функционального анализа. Задачи типа Коши и Дирихле/ Д. П. Мильман // Доклады Академии Наук СССР. – 1965. – Т. 161, № 6. – С. 1278 – 1281.
3. Граневая характеристика выпуклых множеств; экстремальные элементы/ Д. П. Мильман // Труды Московского математического общества. – 1970. – Т. 22. – С. 63 – 126.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. – Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 153 - 156.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 46.

Мукмінов
Бату Рахімович

Математик

Б. Р. Мукмінов народився у 1922 році.

По закінченні педагогічного училища з 1938 року навчався на фізико-математичному факультеті Бухарського педагогічного інституту.

У 1941 році був призваний до лав Червоної Армії. Воював у складі частин Брянського фронту. У жовтні 1942 року був тяжко поранений, втратив зір.

Згодом закінчив навчання в інституті та аспірантурі. Захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. Присвоєно вчене звання доцента.

З 1952 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. Обіймав посади асистента, старшого викладача, доцента. У 1978 – 1982 роках завідував кафедрою алгебри та методики викладання математики.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни 2 ступеня, Трудового Червоного Прапора, медалями, знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Помер у 1985 році.

Праці:

1. Разложение по собственным функциям диссипативных ядер:

Автореферат диссертации...кандидата физико-математических наук
/ Б. Р. Мукминов. – Одесса. 1955. – 12 с.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/Авт.-сост.:

К. Б. Бабекно, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко: Редкол.:

Б. В. Сермеев (руков.) и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 84 - 85.

2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 61 - 62.

Наймарк

Марк Аронович

Математик

М. А. Наймарк народився 5 грудня 1909 року в Одесі.

В 1933 році закінчив Одеський фізико-хіміко-математичний інститут.

У 1933 – 1938 роках викладав в Одеському державному університеті, з 1935 року обіймав посаду доцента. Одночасно в 1937 – 1938 роках завідував кафедрою математики і фізики Одеського державного педагогічного інституту.

В 1938 – 1950 роках був науковим співробітником Сейсмологічного інституту Академії Наук СРСР та Інституту хімічної фізики Академії Наук СРСР. У 1950 – 1954 роках працював в Академії оборонної промисловості (Москва). Протягом 1954 – 1962 років обіймав посаду професора кафедри математики Московського фізико-технічного інституту.

З 1962 року завідував сектором у відділі теорії функцій Математичного інституту Академії Наук СРСР.

Наукові праці присвячені теорії функцій та функціональному аналізу.

Помер 30 грудня 1978 року в Москві.

Праці:

1. Унитарные представления классических групп/ И. М. Гельфанд, М. А. Наймарк. – Москва; Ленинград: Изд-во Акад. наук СССР, 1950. – 288 с.
2. Линейные дифференциальные операторы/ М. А. Наймарк. – Москва: Гостехиздат, 1954. – 351 с.
3. Нормированные кольца/ М. А. Наймарк. – Москва: Гостехиздат, 1956. – 487 с.
4. Теория представления групп/ М. А. Наймарк. – Москва: Наука, 1976. – 559 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. – Вип. I. 1865 – 1945. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 1995. – С. 84 – 87.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 50 - 51.

Окунь

Абрам Григорович

Математик

А. Г. Окунь народився 31 січня 1909 року в Могильовській губернії.

У 1930 році закінчив єврейський сектор Одеського інституту народної освіти, а у 1933 році – аспірантуру.

З 1933 року працював доцентом кафедри теоретичної механіки Одеського державного університету. Водночас обіймав посаду доцента кафедри

математики Одеського державного педагогічного інституту, зокрема, до 1938 року викладав на єврейському секторі. До 1938 року також працював в Одеському німецькому педагогічному інституті.

В 1941 році представив та захистив як дисертацію працю «Гіперболічна геометрія: Підручник для педвузів» та здобув науковий ступінь кандидата наук та вчене звання доцента.

Наприкінці 1941 року пішов добровольцем до лав Червоної Армії. Загинув у 1944 році у Корсунь-Шевченківській битві.

Праці:

1. Гиперболическая геометрия: Учебник для педвузов: Диссертация. – Одесса, 1940. – 220 с. (рукоп.)

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. І. Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 88 - 89.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 58.

Ольшанський

Гдаль Ізраїлевич

Математик

Г. І. Ольшанський народився 26 червня 1903 року в Київській губернії.

У 1925 році закінчив техно-математичне відділення Одеського інституту народної освіти. Навчався в аспірантурі.

З 1926 року працював викладачем кафедри математики Одеського інституту народної освіти. З 1929 року читав лекції на єврейському відділенні.

В 1931 – 1933 роках обіймав посаду професора в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті.

У 1933 – 1938 роках був доцентом кафедри алгебри Одеського державного університету та доцентом кафедри математики Одеського державного педагогічного інституту, в якому викладав єврейською мовою.

Передчасно помер 15 липня 1938 року в Одесі.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. І. Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 90.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 58 – 59.

Орленко

Михайло Іванович

Математик

М. І. Орленко народився у 1884 році.

Закінчив Феодосійський учительський інститут. Вдосконалював освіту у Варшавському університеті.

В 1910 році закінчив Новоросійський університет. Згодом стажувався в Паризькому університеті – Сорбонні, де у 1912 році захистив дисертацію «Рух ізольованих вихорів» і здобув науковий ступінь магістра раціональної механіки (кандидат фізико-математичних наук).

Протягом 1913 – 1918 років був директором комерційного училища у Кременці, у 1919 – 1920 роках очолював Тальнівську учительську семінарію, в 1920 – 1921 роках викладав математику в Херсонському інституті народної освіти. В 1921 – 1923 роках очолював Уманський педагогічний технікум, а у 1923 – 1924 роках – кафедру математики Феодосійського педагогічного інституту.

В 1927 – 1929 роках був першим завідувачем кафедри вищої математики Донецького гірничого інституту.

У 1934 році очолив кафедру вищої математики і фізики Білоруського державного інституту народного господарства. В 1935 – 1938 роках викладав у вишах Махачкалі та П'ятигорська.

В 1938 році присвоєно вчене звання професора.

З вересня 1939 року працював професором математики у Кримському педагогічному інституті.

Під час нацистської навали в 1941 році добровольцем пішов в діючу армію. До 1942 року був військовим перекладачем.

В 1942 – 1946 роках був деканом фізико-математичного факультету Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Одночасно у 1945 – 1946 роках завідував кафедрою аналітичної геометрії.

У 1946 – 1958 роках завідував кафедрою математики й теоретичної механіки Білоруського лісотехнічного інституту. В 1958 – 1960 роках був професором теоретичної механіки Мінського вищого інженерного радіотехнічного училища.

Будучи на пенсії, в 1963 – 1969 роках обіймав посаду професора кафедри теоретичної механіки і опору матеріалів Одеського вищого інженерного морського училища.

Як науковець займався питаннями методики викладання математики, створення програми курсу вищої математики в ув'язці із спеціальними дисциплінами, методики викладання геометрії в загальноосвітній школі.

Помер в Одесі після 1970 року.

Праці:

1. Высшая математика: краткий курс для вузов и техникумов лесопромрайонов СССР и для самообразования/ М. И. Орленко. – Архангельськ: Северное изд., 1932. – 512 с.
2. Решение геометрических задач на построение в курсе математики средней школы : Пособие для учителей / М. И. Орленко. – Минск : Госучпедгиз БССР, 1953. – 264 с.
3. Решение геометрических задач на доказательство в средней школе: Пособие для учителей /М. И. Орленко. – Минск : Учпедгиз БССР, 1957. – 259 с.
4. Решение геометрических задач на построение : Пособие для учителей средней школы / М. И. Орленко. – Минск: Учпедгиз БССР, 1958. – 437 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. II: Природничі науки. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 172 - 174.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 56 - 57.

Орлов

Сергій Антонович

Математик

С. А Орлов народився в 1912 році в Одесі.

У 1939 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету.

В 1939 – 1946 роках перебував у лавах Червоної Армії. Воював у складі частин Західного, Брянського, Південно-Західного, Донського, Сталінградського, 2-го Українського фронтів.

У 1946 – 1949 роках навчався в аспірантурі в Одеському інституті інженерів морського флоту. Там до 1952 року працював асистентом кафедри вищої математики.

В 1953 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук. У 1954 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1953 – 1978 років працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймаючи посаду доцента кафедр математики, вищої математики, математичного аналізу.

Нагороджений орденами Вітчизняної Війни 2 ступеня, Червоної Зірки, медалями.

Помер у 1986 році в Одесі.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ Авт.-сост.: К. Б. Бабекно, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко; Редкол.: Б. В. Сермеев (руков.) и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 88.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 55.

Осмоловський**Олександр Дмитрович***Математик*

О. Д. Осмоловський народився 20 травня 1883 року в Кишиневі.

Учасник російсько-японської війни 1904 – 1905 років.

В 1907 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

Викладав математику, космографію, фізику в одеських гімназіях.

У 1920 – 1924 роках працював в Ісаївському відділі Одеського інституту народної освіти. В 1924 – 1928 роках викладав математику в Одеському інституті народної освіти. Був викладачем математики, фізики в Одеській губернській радпартшколі, у Хімпрофшколі, Індустріальному технікумі.

5 вересня 1937 року був заарештований, потім засуджений до страти.

12 листопада 1937 року розстріляний в Одесі. Реабілітований у 1960 році.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 58.

Плотніков**Андрій Вікторович***Математик*

А. В. Плотніков народився 13 вересня 1962 року в Одесі.

У 1984 році закінчив механіко-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І Мечникова, а у 1987 році – аспірантуру.

В 1988 році у Харківському університеті захистив дисертацію «Дослідження диференціальних рівнянь з багатозначною правою частиною» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук.

У 1988 – 1996 роках працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймаючи посади старшого викладача, доцента, професора кафедри математичного аналізу.

В 1995 році в Інституті математики Національної Академії наук України захистив дисертацію «Дослідження деяких диференціальних рівнянь з багатозначною правою частиною» і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. У 2004 році присвоєно вчене звання професора.

У 1996 році очолив кафедру прикладної та обчислювальної математики і систем автоматизації проектних робіт Одеської державної академії будівництва та архітектури. З 2006 року є професором кафедри економічної кібернетики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

До кола наукових інтересів належать теорія диференціальних рівнянь з багатозначною правою частиною, теорія оптимального управління, асимптотичні методи, теорія керування в умовах невизначеності.

Нагороджений Грамотою Верховної Ради України, нагрудним знаком «Петро Могила».

Праці:

1. Усреднение дифференциальных включений с производной Хукухары/ А. В. Плотников// Український математичний журнал. – 1989. – Т. 41, № 1. – С. 121 – 125.
2. Компактность множества достижимости управляемого дифференциального включения в частных производных/ А. В. Плотников// Дифференциальные уравнения. – 1991. – Т. 27, № 3. – С. 526 – 530.
3. Одно свойство множества достижимости управляемого дифференциального включения/А. В. Плотников// Известия высших учебных заведений. Математика. – 1993. – № 11. – С. 35 – 39.
4. Некоторые свойства решений интегро-дифференциальных включений/ А. В. Плотников// Дифференциальные уравнения. 2002. – Т. 38, № 9. – С. 1214 – 1217.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. – Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 184 - 188.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 59.

Потапов
Володимир Петрович

Математик

В. П. Потапов народився 24 січня 1914 року в м. Одеса в сім'ї ученого-філолога. Загальну освіту здобув дома.

У 1939 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету.

В 1939 – 1940 році працював асистентом в Одеському державному університеті, а у 1940 – 1941 роках – в Одеському інституті водного транспорту.

В роки нацистської навали в евакуації викладав математику у загальноосвітніх школах.

У 1944 – 1946 роках працював асистентом, а у 1946 – 1948 роках – доцентом кафедри математики Одеського інституту інженерів морського флоту. Одночасно в 1946 – 1947 роках був завідувачем кафедри аналітичної геометрії Одеського державного педагогічного інституту.

В 1945 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. У 1947 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1948 році був запрошений до Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. До 1955 року працював завідувачем кафедри математики. Одночасно в 1953 – 1956 роках був деканом фізико-математичного факультету. У 1955 – 1964 роках обіймав посаду професора кафедри математичного аналізу.

В 1954 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. В 1955 році присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1964 – 1974 років викладав в Одеському інституті холодительної промисловості, залишаючись за сумісництвом професором Одеського педагогічного інституту. Одночасно читав лекції в Одеському електротехнічному інституті зв'язку, Одеському інституті народного господарства.

Згодом переїхав до Харкова, де працював керівником відділу прикладної математики Фізико-технічного інституту низьких температур.

Професійно грав на фортепіано, писав вірші. Володів французькою, німецькою мовами.

Розробив мультиплікативну теорію мероморфних в одиничному крузі або в півплощині J – стискуючих матриць-функцій і розглянув її застосування у класичних інтерполяційних задачах та теорії пасивних електричних ланцюгів. Керував аспірантурою.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.»

Помер 21 грудня 1980 року в Харкові.

Праці:

1. Теорема умножения характеристических матриц-функций/
М. С. Лившиц, В. П. Потапов.// Доклады Академии Наук СССР. – 1950. – Т. 72. – № 4. – С. 625 — 628.
2. О голоморфных ограниченных в единичном круге матрицах-функциях/
В. П. Потапов.// Доклады Академии Наук СССР. – 1950. – Т. 72. – № 5. – С. 849 — 852.
3. Мультипликативная структура J-нерастягивающих матриц-функций/
В. П. Потапов.// Труды Московского математического общества. – 1955. – Т. 4. – С. 125 – 236.
4. Общие теоремы о структуре и отщеплении элементарных множителей аналитических матриц-функций/В. П. Потапов.// Доклады Академии Наук Армянской ССР. – 1969. – Т. 98. – № 6. – С. 257 - 262.
5. Многомерный гиратор/В. П. Потапов, Т. А. Товмасын.// Доклады Академии Наук Армянской ССР. – 1970. – Т. 1. – № 5. – С. 266—272.
6. J-растягивающие матрицы-функции и их роль в аналитической теории электрических цепей/ В. П. Потапов, А. В. Ефимов// Успехи математических наук. – 1973. – Т. 28. – Вып. 1(169). – С. 65 – 130.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 60 - 62

Рабінович

Юрій Германович

Математик

Ю. Г. Рабинович народився у 1886 році в Одесі.

У 1908 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

До 1911 року працював у середніх навчальних закладах Одеси.

В 1911 році у Новоросійському університеті склав магістерський іспит і переїхав до Казані, де вчителював, а згодом працював приват-доцентом університету.

У 1913 році захистив магістерську дисертацію «Теорія лінійних вектор-функцій». З 1918 року обіймав посаду екстраординарного професора Казанського університету.

В 1919 році повернувся до Одеси і викладав у Новоросійському університеті.

У 1920 – 1921 роках працював у Фізико-математичному інституті.

В 1921 – 1922 роках був професором, завідувачем кафедри прикладної математики Одеського інституту народної освіти.

У 1923 році емігрував до США.

З 1926 року протягом 30 років під іменем Джоржа Юрія Райніча викладав у Мічиганському університеті.

Є автором понад 50 праць з теорії чисел, алгебри, геометрії та аналізу.

Помер 10 жовтня 1968 року.

Праці:

1. Теория линейных вектор-функций/ Ю. Г. Рабинович. – Одесса. 1911. – 196 с.
2. Аналитические вектор-функции и дифференциальные уравнения, которым они удовлетворяют/ Ю. Г. Рабинович. – Казань, 1918. – 133 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: бібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки 1865 – 1945. – Ч. 2: Математики. Механіки/ упоряд. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 95 - 96.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 67.

Рехлицький

Зіновій Йосипович

Математик

З. Й. Рехлицький народився 23 березня 1920 року в с. Арчепитівка нині Любашівського району Одеської області.

У 1938 році вступив на фізико-математичний факультет Київського університету.

В 1942 році був призваний до лав Червоної Армії і до 1944 року навчався в Артилерійській академії імені Ф. Е. Дзержинського. В 1944 – 1945 роках працював старшим техніком військової прийомки на військових заводах у Кемеровській області, у 1945 – 1946 роках – помічником начальника військового складу в Мурманській області.

У 1947 році закінчив механіко-математичний факультет Московського університету.

В 1947 – 1949 роках вчителював у Первомайську, а у 1949 – 1953 роках викладав математику в Первомайському педагогічному училищі.

У 1953 – 1954 роках був лаборантом кафедри математики Одеського гідрометеорологічного інституту. До 1957 року навчався в аспірантурі при кафедрі математики Одеського педагогічного інституту.

В 1957 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. У 1959 році присвоєно вчене звання доцента.

До 1971 року працював в Одеському гідрометеорологічному інституті асистентом, доцентом, виконувачем обов'язки професора кафедри математики.

У 1971 році в Інституті математики Академії Наук УРСР захистив дисертацію «Дослідження стійкості розв'язків лінійних диференціальних рівнянь із запізнілими аргументами у банановому просторі» і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. У 1973 році присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1971 – 1981 років працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського професором кафедри математичного аналізу. У 1972 – 1979 роках був завідувачем кафедри, а у 1971 – 1974 роках – деканом фізико-математичного факультету.

В 1981 – 1991 роках обіймав посаду професора кафедри математики і механіки Одеського гідрометеорологічного інституту.

Працював у галузі застосування функціонального аналізу до теорії диференціальних рівнянь.

Нагороджений медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.»

Помер 15 січня 1992 року в Одесі.

Праці:

1. Признаки ограниченности решений линейных дифференциальных уравнений с переменным запаздыванием аргумента/З. И. Рехлицкий // Доклады Академии Наук СССР. – 1958. – Т. 118. – № 3. – С. 447 – 449.
2. Признаки ограниченности решений дифференциальных уравнений с непрерывным запаздыванием аргумента в банаховом пространстве/ З. И. Рехлицкий// Успехи математических наук. – 1960. – Т. 15. – Вып. 1(91). – С. 237 – 239.
3. Спектральные признаки устойчивости решений линейных дифференциальных уравнений с периодическими коэффициентами/ З. И. Рехлицкий// Доклады Академии Наук СССР. – 1963. – Т. 149. – № 2. – С. 260 – 263.
4. Об оценках роста решений дифференциально-разностных уравнений в частных производных гиперболического типа/ З. И. Рехлицкий// Доклады Академии Наук СССР. – 1965. – Т. 162. – № 4. – С. 759 – 762.
5. Об устойчивости решений системы линейных дифференциально-разностных уравнений треугольного вида// З. И. Рехлицкий// Дифференциальные уравнения. – 1969. – Т. 5. – № 11. – С. 2061 – 2067.
6. Признаки устойчивости решений линейных операторных уравнений с дискретными и непрерывными запаздываниями аргументов/ З. И. Рехлицкий// Известия Академии Наук СССР. Серия математическая. – 1970. – Т. 34. – Вып. 2. – С. 458 – 471.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. – Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 208 - 209.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 67 - 69.

Рехтман-Ольшанська

Поліна Григорівна

Математик

П. (Песя-Рухл) Г. Рехтман-Ольшанська народилася 23 квітня (6 травня) 1904 року у Волинській губернії.

У 1924 році закінчила Одеський інститут народної освіти. Вчителювала.

В 1926 – 1930 роках викладала в Одеському інституті народної освіти. У 1930 – 1933 роках працювала в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, а в 1933 – 1941 роках – в Одеському державному університеті.

У 1936 році захистила дисертацію «Метод опуклих тіл у загальній проблемі моментів у скінченному інтервалі» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1939 році здобула вчене звання доцента.

В 1941 – 1972 роках обіймала посаду доцента кафедри вищої математики Одеського інституту інженерів водного транспорту – Одеського інституту інженерів морського флоту; у 1954 – 1955 роках завідувала кафедрою.

Померла 6 жовтня 1980 року.

Праці:

1. Развитие теории Чебышева-Маркова предельных величин интервалов в одном новом направлении/ М. Г. Крейн, П. Г. Рехтман// Успіхи математических наук. – 1955. – Том. 10, вып. 1 (63). – С. 67 - 78.
2. Об одном утверждении академика А. А. Маркова/ П. Г. Рехтман-Ольшанская// Успіхи математических наук. – 1957. – Т. 12, вып. 3 (75). – С. 181 - 187.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. II. Природничі науки. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2010. – С. 210 - 211.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 63.

Рутман

Мойсей Аронович

Математик

М. А. Рутман народився 21 травня 1917 року в Одесі.

У 1934 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету і почав там працювати на кафедрі математичного аналізу.

В 1939 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук. У 1950 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1944 – 1949 роках викладав в Одеському інституті інженерів морського транспорту.

В 1949 – 1990 роках працював в Одеському гідрометеорологічному інституті, з 1958 року завідував кафедрою математики і механіки.

У 1961 році захистив дисертацію «Операторні керування в лінійному напівпорядному просторі та спектральні ознаки обмеженості рішень для деяких систем диференціальних рівнянь із приватними похідними» на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

Одночасно в 1954 – 1958 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, у 1947 – 1951 роках та з 1964 року – в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова, в 1965 – 1972 роках – в Одеському електротехнічному інституті зв'язку, де в 1965 – 1968 роках завідував кафедрою вищої математики.

Автор біля 40 опублікованих праць.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 10 грудня 1990 року в Одесі.

Праці:

1. Критерий ограниченности решений для линейных дифференциальных уравнений с частными производными, обладающих старшим членом/ М. А. Рутман// Доклады Академии Наук СССР. – 1962. – Т. 147, № 4. – С. 789 - 792.
2. Об ограниченности решений некоторых линейных уравнений в частных разностях/ М. А. Рутман// Доклады Академии Наук СССР. – 1962. – Т. 159, № 2. – С. 273 - 275.
3. Интегральное представление функций, образующих ряд Маркова/ М. А. Рутман // Доклады Академии Наук СССР. – 1965. – Т. 164, № 5. – С. 989 - 992.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 2: Природничі науки. 1946 – 2010. – Ч. 2: Математики. Механіки/ Упоряд. Е. І. Ріку. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 216 - 219.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного

університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 61 - 62.

Самойленко

Олена Петрівна

Математик

О. П. Самійленко народилася 24 жовтня 1922 року в м. Полоцьк в Білорусії.

Під час нацистської навали у 1942 – 1945 роках перебувала у лавах Червоної Армії, служила у складі частин Південно-Західного, 2-го та 3-го Українських фронтів. Лейтенант.

В 1950 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Протягом 1950 – 1978 років працювала асистентом, старшим викладачем кафедр математики, вищої математики, геометрії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджена орденом Вітчизняної війни 2-го ступеня, медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Авт.-сост. К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко; Редкол.: Б. В. Сермеев (руков.) и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 96.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 62.

Светной

Олександр Петрович

Математик

О. П. Светной народився 9 січня 1955 року в м. Березівка Одеської області.

У 1977 році закінчив механіко-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Навчався в аспірантурі.

З 1980 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймав посади асистента, доцента кафедри математичного аналізу.

В 1981 році захистив дисертацію «Наближене розв'язання крайової задачі Рімана і сингулярних інтегральних рівнянь з розривними коефіцієнтами і на розімкнених контурах» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, а в 1987 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1991 – 2015 років обіймав посаду завідувача кафедри методики викладання математики Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. У 2018 – 2021 роках був доцентом кафедри педагогічних технологій початкової освіти.

Праці:

1. Психодіагностика рівня сформованості математичних умінь учнів/ О. П. Светной// Міжвузівська науково-практична конференція «Формування інтелектуальних умінь учнів в процесі вивчення математики та інформатики»: тези доповідей. – Суми: СДПІ, 1995. – С. 4 – 6.
2. Актуальні підходи до методології підвищення кваліфікації вчителів/ О. П. Светной, О. Е. Вал ьє// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2016. – № 1. – С. 23 - 26.
3. Методика організації і проведення математичного експерименту з розвитку логічного мислення учнів/ О. П. Светной //Науково-методичні засади формування математичної компетентності здобувачів середньої освіти: монографія. – Одеса: Видавець ФОП Бойчук, 2021. – С. 214 - 223.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 73.

Тимченко

Іван Юрійович

Математик, механік

І. Ю. Тимченко народився 10 лютого 1863 року в Одесі.

В 1885 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського факультету з золотою медаллю за роботу «Визначення азимуту Покровської церкви на Одеській астрономічній обсерваторії».

У 1886 році склав іспит на ступінь магістра чистої математики. З 1888 року читав лекції в Новоросійському університеті на правах приват-доцента.

В 1892 році опублікував роботу «Підгрунття теорії аналітичних функцій. Ч. 1: Історичні відомості про розвиток понять і методів, які лежать в основі теорії аналітичних функцій». 18 грудня 1899 року ця робота була захищена як магістерська дисертація. В праці було проаналізовано формування теорії функцій від вчених Давньої Греції до 18 століття.

З 1888 року був членом Математичного відділення Новоросійського товариства природознавців.

В 1914 році був призначений екстраординарним професором кафедри чистої математики. В 1918 році був удостоєний звання заслуженого ординарного професора. Читав математику і механіку на Одеських вищих жіночих курсах.

Після відкриття 17 вересня 1918 року Одеського політехнічного інституту, І. Ю. Тимченко став його проректором, а з 25 серпня 1919 року до осені 1920 року обіймав посаду ректора.

З 1920 року працював професором в Одеському інституті народної освіти (ОІНО), де заснував першу в Одесі кафедру історії та методики математики, одночасно завідував кафедрою геометрії.

З 1933 року завідував кафедрою математики в Одеському державному педагогічному інституті.

Одночасно з 1933 року працював в Одеському державному університеті та до 1936 року був деканом математичного факультету.

У 1933 – 1938 роках читав курси історії математики, геометрії, теорії ймовірностей.

Помер 30 серпня 1939 року в Одесі.

Праці:

1. Определение азимута Покровской церкви на Одесской астрономической обсерватории/ И. Ю. Тимченко. – Одесса, 1886. – 11 с.
2. Основания теории аналитических функций. – Ч. 1: Исторические сведения о развитии понятий и методов, лежащих в основании теории аналитических функций/И. Ю. Тимченко. – Одесса; Шульце, 1899. – 680 с.
3. Аналитическая геометрия: Конспект лекций, читанных в 1925/1926 учебном году. – Ч. 1/И. Ю. Тимченко. – Одесса, 1926. – 206 с.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 223 – 226.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 81 – 82.

Тихоненко
Микола Якович

Математик

М. Я. Тихоненко народився 26 квітня 1942 року на хуторі Чапаєв Одеської області.

У 1964 році закінчив механіко-математичний факультет Одеського державного університету.

В 1970 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1975 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1968 – 2006 років працював в Одеському університеті імені І. І. Мечникова на кафедрах математичного аналізу, обчислювальної математики, якою завідував у 1985 – 2000 роках. У вересні 2000 року організував та очолив кафедру математичного забезпечення комп'ютерних систем.

У 1976 – 1987 роках був деканом механіко-математичного факультету Одеського університету.

В 1994 році захистив дисертацію «Наближений розв'язок крайових задач теорії аналітичних функцій та їх застосувань» та здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. В 1999 році присвоєно вчене звання професора.

У 1990 – 2006 роках працював за сумісництвом на кафедрі прикладної математики та інформатики Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. В 2004 році завідував кафедрою.

Наукові інтереси були зосереджені в області розробки та обґрунтування методів наближення розв'язання інтегральних рівнянь, крайових задач теорії аналітичних функцій на дійсній осі відрізками рядів Фур'є та інтерполяційними багаточленами Лагранжа по базисних раціональних функціях. Є автором понад 150 наукових робіт.

Нагороджений орденом «Знак Пошани», знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Помер 20 січня 2006 року в Одесі.

Праці:

1. О приближенном решении сингулярных интегральных уравнений и краевых задач со сдвигом/ Н. Я. Тихоненко// Доклады Академии Наук СССР. – 1976. – Т. 230, № 2. – С. 291 – 294.
2. К приближенному решению трехэлементной краевой задачи со сдвигом и ее приложений/ Н. Я. Тихоненко//Український математичний журнал. – 1986. – Т. 38, № 6. – С. 696 – 701.
3. Конечномерные методы приближенного решения линейных уравнений типа свертки/ Н. Я. Тихоненко// Известия вузов. Математика. – 2004. – № 8. – С. 71 – 80.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 231 - 235.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 74 - 75.

Томашпольський
Григорій Семенович

Математик

Г. С. Томашпольський народився у 1888 році.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1922 – 1929 роках завідував Дитячим містечком імені Комінтерна в Одесі.

У 1929 – 1930 роках викладав математику в Одеському інституті народної освіти.

В подальшому працював в Одеському державному університеті, обіймав посаду доцента.

Помер 22 вересня 1966 року в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 76 - 77.

Турчанінов
Олександр Сергійович

Математик

О. С. Турчанінов народився у 1890 році у Фінляндії.

У 1913 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

Викладав математику у середніх спеціальних закладах Одеси. З 1918 року обіймав посаду приват-доцента Одеського університету. У 1918 – 1922 роках був викладачем Одеського політехнічного інституту.

В 1921 – 1925 роках обіймав посаду професора кафедри математичного аналізу Одеського інституту народної освіти.

До 1933 року викладав в Одеському художньому училищі, Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, Одеському інституті інженерів цивільного та комунального будівництва.

У 1934 – 1949 роках завідував кафедрами математики у Костромському текстильному інституті, Сталінградському індустріально-педагогічному інституті. В 1951 – 1956 роках обіймав посаду професора кафедри математики Грозненського педагогічного інституту.

В 1935 році присуджений науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук, а в 1943 році – науковий ступінь доктора фізико-математичних наук.

Наукові інтереси зосереджені на галузі варіаційного обчислення, теорії чисел, математичної статистики.

Помер в 1957 році.

Джерела:

1. Випускники Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: енциклопедичний словник/ упоряд.: В. П. Пружина, В. В. Самодурові; наук. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2019. – С. 171 - 172.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 81.

Філіппов

Олександр Йосипович

Математик

О. Й. Філіппов народився 28 лютого 1882 року у Звенигородці Київської губернії.

У 1906 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1907 – 1914 роках викладав у середніх закладах освіти Могильова-Подільського.

З 1917 року проходив військову службу в Таганрозі, а в 1918 році повернувся в Одесу.

У 1920 – 1922 роках викладав аналітичну геометрію та тригонометрію в Одеському інституті народної освіти. В 1921 році був обраний на посаду професора.

Основні праці стосуються алгебраїчної теорії чисел, Велике значення надавав застосуванню математики у різних галузях науки та її популяризації. Є автором близько 100 праць.

Помер 15 березня 1922 року.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки. 1865 - 1945. – Ч. 2: Математики, Механіки/ Упоряд. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 131 - 132.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 79.

Ціммерман

Володимир Якимович

Математик

В. Я. Ціммерман народився у 1866 році в Одесі.

У 1888 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

Викладав в одеських середніх навчальних закладах.

У 1893 році склав магістерський іспит і став працювати приват-доцентом кафедри чистої математики Новоросійського університету.

В 1896 році захистив магістерську дисертацію.

Після захисту докторської дисертації в 1899 році був обраний екстраординарним, а у 1903 році – ординарним професором чистої математики. Одночасно викладав на Одеських вищих жіночих курсах.

У 1898 – 1904 роках був редактором «Вісника дослідної фізики і елементарної математики».

В 1920 – 1921 роках викладав в Одеському фізико-математичному інституті.

Протягом 1921 – 1924 років був професором Одеського інституту народної освіти.

У докторському дослідженні при мінімальних припущеннях зробив точне обґрунтування класичного правила Ейлера для ізотермічних задач у випадку одного умовного рівняння.

Помер у 1939 році.

Праці:

1. К вопросу о наибольшем и наименьшем значении определённого интеграла/ В. А. Циммерман// Математический сборник. – 1893. – Т. 17, вып. 2. – С. 229 – 239.
2. Разрывные линии в вариационном исчислении: Опыт изложения начал вариационного исчисления в связи с условием разрыва/ В. А. Циммерман// Записки Императорского Новороссийского университета. – 1896. – Т. 69, ч. ученая – С. 165 – 462.
3. Десятиричные приближенные чисел и способы приближенного вычисления суммы, разности, произведения и частного/

В. А. Циммерман. – Одеса, 1901. – 38 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: бібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки 1865 – 1945. – Ч. 2: Математики. Механіки./упоряд. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 185 – 187.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 83 - 84.

Чайковський

Микола Андрійович

Математик

М. А. Чайковський народився 2 січня 1887 року на Тернопільщині.

Закінчив Львівський університет. Після захисту дисертації у 19011 році здобув науковий ступінь доктора філософії, а через рік склав іспити на звання вчителя математики та фізики.

В 1910 – 1918 роках вчителював. А у 1918 – 1919 роках працював приват-доцентом у Кам'янець-Подільському університеті. У 1922 – 1924 роках викладав вищу математику у Львівському університеті.

У 1929 – 1920 роках обіймав посаду професора в Одеському інституті народної освіти. В 1930 – 1933 роках працював в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, обіймав посади завідувача кафедрами математичного аналізу, алгебри та методики викладання математики.

В 1943 – 1956 роках був доцентом в педагогічних інститутах Семипалатинська та Уральська.

З 1956 року викладав у Львівському державному педагогічному інституті, а з 1961 року – у Львівському державному університеті.

В 1962 році присвоєно вчене звання професора.

Помер 7 жовтня 1970 року у Львові.

Праці:

1. Укладання рівняння третього ступеня з вимірними розв'язками/ В. А. Чайковський// Наша школа. – 1924. – Т. 7. – С. 35 - 39.
2. Квадратні рівняння: Посібник для вчителів/ М. А. Чайковський. – 2-е вид. – Київ: Радянська школа, 1970. – 244. с.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т.4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 379 - 381.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 82.

Чеботарьов

Микола Григорович

Математик

М. Г. Чеботарьов народився 3 (15) червня 1894 року в Кам'янець-Подільському.

В 1926 році закінчив фізико-математичний факультет Київського університету.

У 1918 році склав магістерський іспит і до 1921 року працював приват-доцентом в Київському університеті. Одночасно викладав к середніх навчальних закладах, Київському політехнічному інституті.

В 1921 – 1922 роках викладав спецкурс з теорії чисел в Одеському інституті народної освіти, обіймав посаду професора. З 1924 року був секретарем науково-дослідної кафедри математики при Одеському інституті народної освіти.

У 1927 році в Києві захистив докторську дисертацію «Визначення щільності сукупності простих чисел, що належать до заданого класу підстановок» і згодом переїхав до Казані.

Працював у Казанському державному університеті, обіймав посаду професора і завідувача кафедри математики. Ініціював створення Науково-дослідного інституту математики і механіки, який очолював.

Видатний алгебраїст. Працював також у галузі теорії чисел, варіаційного числення, геометрії.

У 1929 році був обраний членом-кореспондентом Академії наук Союзу РСР.

Нагороджений орденом Леніна, двома орденами Трудового Червоного Прапора. Лауреат Сталінської премії 1948 року (посмертно). Присвоєно звання «Заслужений діяч науки РРФСР».

Помер 2 липня 1947 року в Москві. Похований на Арському кладовищі в Казані.

Праці:

1. Чеботарёв Н. Г. Многоугольник Ньютона и его роль в современном РазвитиИ математики// Исаак Ньютон. 1643 – 1727: Сборник статей к трехсотлетию со дня рождения/ Под ред. С. И. Вавилова. – Москва; Ленинград: АН СССР, 1943. – С. 99 - 126.
2. Чеботарёв Н. Г. Собрание сочинений: В 3 т./ Отв. ред. Б. Н. Делоне. – Москва; Ленинград: АН СССР, 1949 - 1950.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 2: Математики. Механіки/ Упоряд. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 143 - 145.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 81 - 82.

Шатуновський

Самуїл Йосипович

Математик

С. Й. Шатуновський народився 25 березня 1859 року в Таврійській губернії.

Середню освіту здобув у Херсонському реальному училищі. Як вільний слухач закінчив Санкт-Петербурзький університет.

Давав приватні уроки.

У 1893 році переїхав до Одеси.

В 1904 році склав магістерський іспит при Новоросійському університеті, а в 1905 році був зарахований приват-доцентом кафедри чистої математики університету. Читав лекції і одночасно викладав в середніх закладах освіти Одеси.

В 1917 році опублікував, а у 1919 році захистив магістерську дисертацію «Алгебра як вчення про порівняння по функціональним модулям» і був обраний професором Новоросійського університету.

З 1920 року викладав в Одеському інституті народної освіти, обіймав посаду професора, завідував першою в Одесі кафедрою алгебри.

Одночасно в 1922 – 1925 роках був професором та завідувачем кафедри математики Одеського політехнічного інституту.

Основні наукові досягнення відносяться до алгебри аналізу, геометрії та теорії чисел. Одним з перших представників конструктивного напрямку в математиці.

Був одним із організаторів та керівників одеської математичної школи.

Помер 27 березня 1929 року.

Праці:

1. О постулатах, лежащих в основании понятия о величине/
С. И. Шатуновский.// Записки математического отделения научного общества естествоиспытателей при ИМУ. – 1904. – Т. 26. – С. 21 – 25.
2. Алгебра как учение о сравнениях по функциональным модулям/
С. И. Шатуновский. – Одесса, 1917. – 205 с.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т.4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 409 - 412.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 90 - 91.

Штабова

Лілія Георгіївна

Математик

Л. Г. Штабова (Коломійченко) народилася в 1970 році в с. Михайлівка Білоцерківського району Київської області.

У 1992 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1999 році захистила дисертацію «Індивідуалізація навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи в процесі засвоєння математичних знань» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук.

Працювала на кафедрі методики викладання математики Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Праці:

1. Вправи для тренінгу мислення молодших школярів на уроках математики/ Л. Г. Штабова// Початкова школа. – 2003. – № 5. – С. 15 - 16.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 68.

Щербина

Костянтин Мойсейович

Математик

К. М. Щербина народився 1 липня 1864 року в м. Прилуки Полтавської губернії.

В 1888 році закінчив фізико-математичний факультет Київського університету зі ступенем кандидата. Викладав у гімназіях Києва.

В 1909 році займався організацією Київського учительського інституту, обіймав посаду директора. Був членом Фізико-математичного товариства при Київському університеті.

У 1920 році переїхав до Одеси. Був одним із засновників робітничих факультетів вищих навчальних закладів міста.

З жовтня 1920 року викладав математику на факультеті соціального виховання Одеського інституту народної освіти. Згодом очолив кафедру методики викладання математики на факультеті професійної освіти. З 1925 року був професором.

Протягом 1930 – 1932 років обіймав посаду професора в Одеському інституті соціального виховання.

З 1933 року викладав в Одеському державному університеті.

Є автором понад 30 друкованих праць з питань педагогіки та методики викладання математики.

Помер 29 серпня 1946 року.

Праці:

1. Математика в русской средней школе. Обзор работ и мыслей по вопросу улучшения программ по математике в средней школе за последние девять лет (1899—1907) / К. М. Щербина. – К., 1908. – 520 с.
2. Терминология в элементарном курсе математики/ К. М. Щербина. – Одесса, 1923. – 32 с.
3. Наочне приладдя з математики в початковій і середній школі/ К. М. Щербина. – К.: Радянська школа, 1938. – 112 с.
4. Критический обзор программы средней школы по математике/ К. М. Щербина.// Математика и физика в школе. – 1938. – № 2. – С. 73 - 81.
5. Математические кружки в средней школе /К. М. Щербина.// Математика в школе. – 1940. – № 3. – С. 38 - 47.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т.4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 466 - 470.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 93 - 94.

Яблонська

Наталія Вікторівна

Математик

Н. В. Яблонська народилася 13 травня 1954 року у м. Мости Львівської області.

В 1977 році закінчила механіко-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Там само до 1980 року навчалася в аспірантурі.

У 1980 році почала працювати асистентом кафедри геометрії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. З 1982 року обіймала посаду завідувача кафедри, а у 1987 – 2014 роках – посаду завідувача кафедри алгебри та геометрії.

В 1981 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1986 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1987 – 2003 років працювала проректором з навчальної роботи, в 2003 – 2011 роках – першим проректором, у 2011 – 2014 роках – першим проректором з навчальної на науково-педагогічної роботи Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

У 2004 році присвоєно почесне звання заслуженого працівника освіти України.

Праці:

1. Зображення геометричних фігур на площині та в просторі: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів, вчителів загальноосвітніх шкіл/ Н. В. Яблонська. – Одеса: ПДПУ, 1995. – 63 с.
2. Теорія чисел: Навчальний посібник для студентів фізико-математичних факультетів педагогічних університетів/ Н. В. Яблонська, О. М. Яковлева, О. Б. Перець. – 2-е вид., випр. та доп. – Одеса: ПДПУ, 2007. – 112 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 91 - 92.

Фізики і астрономи

Альперін

Марк Мойсейович

Фізик-теоретик

М. М. Альперін народився 20 червня 1916 року в м. Одеса.

Навчався в електропрофшколі та школі фабрично-заводського учнівства (ФЗУ).

У 1938 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету. У 1938 – 1941 роках навчався в аспірантурі.

В евакуації у 1942 році захистив дисертацію «Теорія Комптон-ефекту на мезоні» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1944 році присвоєно вчене звання доцента кафедри фізики.

У 1942 – 1944 роках був асистентом кафедри фізики Інституту інженерів залізничного транспорту у Ташкенті.

В 1944 – 1948 роках працював в Одеському політехнічному інституті.

З 1948 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

В 1962 – 1969 роках обіймав посаду завідувача кафедри фізики.

У 1980 році підготував докторську дисертацію. В 1986 році присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1980 – 1994 років був професором кафедри фізики.

Зробив вагомий внесок у становлення теоретичної фізики в Одесі.

Займався дослідженнями в галузі квантоворелятивістської фізики. Зробив значний внесок у розвиток галузей квантової електродинаміки та квантової електроніки. Працював над проблемами фізики дворівневих систем, розвивав теорію «над'явищ». Відкрив і досліджував вимушені коливання квантового осцилятора ще до того, як це зробив відомий американський фізик Р. Ф. Фейнман.

Розробки М. М. Альперіна випередили час і у подальшому відіграли важливу роль у вирішенні головних проблем атомної фізики та квантової електроніки. Створив свою наукову школу.

Читав лекції з теоретичної фізики у кількох вузах (до 1967 року був єдиним в Одесі лектором у цій галузі), вів оригінальні курси «Теоретична фізика для математиків», «Фізика ядра й елементарних часток».

У 1986 році був нагороджений знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Помер 9 січня 1994 року в Одесі.

Праці:

1. Задачі і вправи з теоретичної фізики / М. М. Альперин, Д. М. Мазуренко. – Київ : Вища школа, 1978. – 184 с.
2. Теоретична фізика. Фізика ядра та елементарних частинок: Навчальний посібник/ М. М. Альперін, Л. О. Манакін.– К.: Вища школа, 1979. – 150 с.
3. Введение в физику двухуровневых систем/ М. М. Альперин, Я. Д. Клубис, А. И. Хижняк. – К.: Наукова думка, 1987. – 219 с.
4. Електронна теорія будови речовини : навчальний посібник/ М. М. Альперін, Я. Д. Клубіс, А. О. Брюханов. – Одеса : Друк, 2007. – 200 с.

Література:

1. Вчені вузів Одеси : біобібліографічний довідник. – Вип. 2. Природничі науки. 1946-2017. – Ч. 4. Фізика. Астрономи /Упорядн. А. В. Іванченко. – Одеса: ОННБ, 2018. – С. 8 - 9.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 4 - 5.

Базилевич
Михайло Андрійович

Фізик

М. А. Базилевич народився 10(22) листопада 1862 року в с. В'юнище Переяславського повіту Полтавської губернії

В 1885 році закінчив Новоросійський університет.

Протягом 1886 – 1920 років викладав фізику й математику у середніх навчальних закладах Єлисаветграда, Мелітополя, Катеринослава, Одеси.

З 1920 році працював в Одеському інституті народної освіти, де йому було присвоєно звання професора. Завідував кафедрою фізики, створив фізичний кабінет при кафедрі.

Протягом 1930 – 1938 років був професором, завідувачем кафедри фізики Одеського інституту професійної освіти, а потім Одеського педагогічного інституту.

Одночасно в 1930 – 1933 роках викладав в Одеському фізико-хімічному інституті

З 1926 року проводив дослідницьку роботу в Одеському фізичному інституті, завідував бібліотекою. Як науковець проводив дослідження в галузі кристалографії.

Помер у 1940 році в Одесі.

Праці:

1. Про вплив електричного поля на кристалізацію перестуджених рідин/
М. А. Базилевич.// Записки державного фізичного інституту в м. Одеса. – 1928. – Т. 1, вип. 1. – С. 19 – 25.
2. Вплив електричного поля на кристалізацію перестуджених течій/
М. А. Базилевич.// Українські фізичні записки. – 1931. – Т. 2, зошит 3. – С. 17 – 23.
3. Про контактну різницю тисків у середині пористих тіл/М. А. Базилевич.
// Українські фізичні записки. – 1937. – Т. 6, вип. 1-2. – С. 63 – 73.

Джерела

1. Вчені вузів Одеси: біобібліографічний довідник. – Вип. 1, Природничі науки, 1865 – 1945. – Ч. 4. Фізика. Астрономи/ упорядн. І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2003. – С. 8 – 9.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 5 - 6.

Барбаумов

Наум Йосипович

Фізик

Н. Й. Барбаумов народився 10 (22) липня 1895 року в Одесі.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1929 році закінчив аспірантуру при Одеській геофізичній обсерваторії.

У 1929 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти.

Згодом працював в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, Одеському консервному інституті, Одеському державному університеті. У 1935 – 1937 роках обіймав посаду професора кафедр фізики Одеського німецького педагогічного інституту, а з 1936 року завідував кафедрою.

Був науковим співробітником Фізичного інституту в Одесі, досліджував фотоефект напівпровідників.

Пішов з життя 6 вересня 1937 року.

Праці:

1. Побережний ефект піргеліометра Ангстрема/ Н. Й. Барбаумов. – Одеса: Одесполіграф, 1930. – 36 с.
2. О температурной зависимости обратного фотоэффекта в кристаллах куприта/ Н. И. Барбаумов, Р. Г. Енш// Журнал экспериментальной и теоретической физики. – 1936. – Т. 6, вып. 9. – С. 958 - 963.

Література:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. – Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 10 - 11.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 5 - 6.

Бачин

Василь Петрович

Фізик

В. П. Бачин народився 18 грудня 1885 року в с. Майдан Нижегородської губернії.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

У 1922 – 1930 роках був викладачем фізики в Одеському інституті народної освіти.

Викладав в Одеському хіміко-фармацевтичному технікумі.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного

університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 9.

Берлага

Рудольф Якович

Фізик

Р. Я. Берлага народився в 1904 році в Одесі. Здобув вищу освіту.

Викладав в Одеському інституті народної освіти, Одеському інституті соціального виховання.

Після відновлення у 1933 році Одеського державного університету працював на фізико-математичному факультеті, виконував обов'язки декана факультету.

В роки нацистської навали в евакуації викладав у Вищому військово-педагогічному інституті.

З 1946 року працював у Ленінградському державному університеті, обіймаючи посади доцента, керівника проблемної лабораторії напівпровідників. До 1962 року був заступником завідувача кафедри електрофізики, яку очолював академік О. О. Лебедев.

Нагороджений медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер у 1964 році в Ленінграді.

Праці:

1. О линейной скорости кристаллизации в магнитном поле/ Р. Я. Берлага, Ф. К. Горский// Журнал экспериментальной и теоретической физики. – 1934. – Т. 4, № 5. – С. 525 - 543.
2. Сборник студенческих научных работ/ отв. ред. Р. Я. Берлага.// Труды Одесского университета. – 1939. – № 1. – 68 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 8 - 9.

Боссе

Микола Карлович

Фізик

М. К. Боссе народився 3 (15) листопада 1887 року в Одесі.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

У 1925 – 1928 роках викладав математику, фізику, радіоактивність на німецькому відділенні факультету соціального виховання Одеського інституту народної освіти, очолював природничо-математичну предметну комісію.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 11.

Брун

Яків Давидович

Фізик, астроном

Я. Д. Брун народився 14 (26) листопада 1868 року в Херсоні.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

У 1928 – 1930 роках викладав астрономію в Одеському інституті народної освіти.

Завідував 1 державною обсерваторією в Одесі, був членом Товариства любителів світознавства.

Помер 11 вересня 1935 року в Одесі.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 13.

Брюханов

Аркадій Олексійович

Металофізик

А. О. Брюханов народився 3 червня 1941 року у Горькому.

У 1963 році закінчив фізичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1966 році захистив кандидатську дисертацію «Карбідні фази у вуглецевих сталях та їх структурні перетворення». Присвоєно вчене звання доцента.

З 1966 року працював на кафедрі фізики Одеського державного педагогічного інституту – Південноукраїнського національного

педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, обіймав посади старшого викладача, доцента, професора, в 1977 – 1988 роках та в 1993 – 2014 роках завідував кафедрою. В 1969 – 1971 роках знаходився у відрядженні в Об'єднаній республіці Танзанія, а в 2014 – 2018 роках викладав в університеті міста Ханнофер (Німеччина).

У 1989 році захистив дисертацію «Методи текстурного аналізу в технології титанових сплавів» і здобув науковий ступінь доктора технічних наук, а в 1990 році присвоєно вчене звання професора. Керував аспірантурою.

Як науковець вивчав орієнтаційні ефекти в кристалічних тілах. Розробив низку методик визначення основних характеристик текстурного стану полікристалів та зв'язку їх з анізотропією фізичних та механічних властивостей твердих тіл.

Помер 29 серпня 2024 року в Одесі. Похований на Новоміському кладовищі.

Праці:

1. Вивчення пружних властивостей сталевих дротів в області рекристалізації / А. О. Брюханов // Український фізичний журнал. – 1965. – Т.10, № 1. – С. 104 - 107.
2. Зміна модуля Юнга при відпусках патентованих сталей/ А. О. Брюханов // Український фізичний журнал. – 1966. – Т 11, № 3. – С. 321- 325.
3. Упругая анизотропия текстурованного поликристаллического агрегата/ А. А. Брюханов // Известия вузов. Физика. – 1976. – № 4. – С. 159 - 160.
4. Влияние вида и степени деформации холодной прокаткой на анизотропию упругих свойств и текстуру листовой электролитической меди / А. А. Брюханов, В. В. Усов, Н. Г. Нечипоренко // Известия вузов. Цветная металлургия. – 1980. – № 1.– С. 90 -95.
5. Расчетный метод определения текстурных параметров анизотропии тензорных свойств поликристаллов / А. А.Брюханов, А. Р. Гохман// Заводская лаборатория. – 1987. – № 1. – С. 30 - 32.
6. The Effect of Lattice Deffects in Various Texture Components on Electrical and Mechanical Properties of Cold-Rolled Copper / А. А. Bryukhanov, V. V. Usov// The Physics of Metals and Metallography. – 1993. – Vol.76, № 4. – P. 410 - 414.
7. Курс загальної фізики. Ч. 1. Механіка та молекулярна фізика: навчальний посібник/ А. О. Брюханов. – Одеса: ПДПУ, – 2004 р. – 115 с.
8. Курс загальної фізики. Ч. 3. Оптика: навчальний посібник / А. О. Брюханов – Одеса: ПДПУ, 2005 р. – 110 с.
9. Текстура и анизотропия свойств листов низкоуглеродистой стали после деформации растяжением с различной скоростью / А. А. Брюханов, Д. Фасман, С. И. Иовчев// Материаловедение. –2012. – № 9.– С. 21- 26.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 13 - 14.

Брюханов

Олексій Омелянович

Фізик

О. О. Брюханов народився 3 лютого 1899 року в с. Бедокське Снісейській губернії у селянській родині.

В 1922 – 1923 роках служив у лавах Червоної Армії.

В 1929 році закінчив фізико-механічний факультет Ленінградського політехнічного інституту, яким керував академік А. Ф. Йоффе.

По закінченні навчання працював науковим співробітником у Азербайджанському нафтовому науково-дослідному інституті, в 1932 – 1934 роках – у Ленінградському Фізико-технічному інституті під керівництвом А. Ф. Йоффе. У 1934 – 1945 роках завідував кафедрою металофізики Горьківського фізико-технічного інституту.

В 1938 році рішенням ради Московського університету був затверджений у науковому ступені кандидата фізико-математичних наук без захисту дисертації.

У 1939 році у Ленінградському фізико-технічному інституті захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. В 1946 році присвоєно вчене звання професора кафедри металофізики.

З січня 1945 року до 1948 року працював деканом фізико-математичного факультету та завідувачем кафедри рентгенометалофізики Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Протягом 1948 - 1960 років обіймав посаду завідувача кафедри Одеського вищого інженерного морехідного училища. В 1960 – 1966 роках завідував кафедрою металофізики Одеського університету.

В 1966 – 1980 роках працював професором кафедри фізики Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Досліджував проблеми впливу холодної обробки на фізичні та механічні властивості металів та сплавів. Запропонував гармонійний метод аналізу текстурного стану деформованих та рекристалізованих полікристалів. Ним була знайдена температурна точка пружної ізотропії монокристалів кубічної системи. Створив прилади для вимірювання слабких магнітних полів.

Є автором 90 наукових опублікованих праць.

Помер 22 січня 1980 року в Одесі.

Праці:

1. Зміна модуля Юнга при відпусках патентованих сталей/
О. О. Брюханов.//Український фізичний журнал. – 1966. – Т. 11, № 3. – С. 321 – 325.
2. Рекристаллизация холодно-катанной меди и Фурье-анализ упругой анизотропии/ А. Е. Брюханов, А. А. Брюханов, О. И. Терещенко.// Известия вузов. Физика. – 1967. – № 7. – С. 29 – 33.
3. Зміна пружних властивостей загартованих вуглецевих сталей в області

третього перетворення/О. О. Брюханов.// Український фізичний журнал.
– 1967. – Т. 12, № 8. – С. 1304 – 1307.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 174 – 177.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 13 - 14.

Голуб

Самуїл Йосипович

Фізик

С. Й. Голуб народився 23 липня 1903 року в Одесі.

У 1925 році закінчив фізико-математичний відділ Одеського інституту народної освіти. Вчителював в с. Черново на Одещині.

В 1927 – 1929 роках викладав в Індустріальному інституті. В 1929 році став науковим співробітником оптичної лабораторії Одеського науково-дослідного інституту фізики.

У 1935 році захистив дисертацію та здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.

В 1937 – 1941 роках одночасно викладав в Одеському індустріальному інституті, Одеському медичному інституті та в Одеському державному університеті, в якому в 1939 – 1941 роках завідував кафедрою оптики.

З 1944 року працював в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова. Одночасно у 1952 – 1953 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, в 1955 – 1956 роках – в Одеському електротехнічному інституті зв'язку.

У 1965 році захистив дисертацію «Люмінесценція галогенів дів срібла» на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук. З 1968 року обіймав посаду професора кафедри загальної фізики.

Є автором біля 40 наукових праць.

Помер 23 червня 1976 року.

Праці:

1. Спектри збудження люмінесценції твердих розчинів органічних фарб/ С. Й. Голуб// Записки Фізичного інституту в м. Одесі. – 1930. – Т. 1, вип. 6. – С. 3 - 16.
2. Особливості люмінесценції галогенів срібла в області температурного гасіння/ С. Й. Голуб, Н. О. Орловська// Український фізичний журнал.

1968. – Т. 3, № 6. – С. 922 - 925.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний Словник. – Т. 2: А – І. – 2-у вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 326 - 328.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 25 - 26.

Жуковський

Вадим Кирилович

Фізик

В. К. Жуковський народився 16 серпня 1976 року.

У 1998 році закінчив фізико-математичний факультет Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Захистивши дисертацію «Вплив напружено-деформованого стану на термопружні деформації текстурованих полікристалічних матеріалів», в 2005 році здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук.

Учасник XIII, XXV Українських антарктичних експедицій.

До 2021 року працював у Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського, обіймав посаду доцента кафедри методики викладання фізики та мультимедійних засобів навчання, кафедри фізики.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 23.

Захарченко

Ігор Григорович

Фізик

І. Г. Захарченко народився 26 грудня 1941 года в місті Куйбишев РРФСР.

В 1963 році закінчив фізичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, працював лаборантом у науково-дослідній

лабораторії, асистентом кафедри металофізики університету. Навчався в аспірантури в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

В 1970 році захистив дисертацію «Дослідження пружної анізотропії й текстури листового титану» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1975 році присвоєно вчене звання доцента, а в січні 1992 року – вчене звання професора по кафедрі фізики.

З 1969 року до 2017 року викладав в Одеському педагогічному інституті – Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. В 1972 – 1975 роках завідував кафедрою фізики, в 1974 – 1975 роках був деканом фізико-математичного факультету. У 1975 – 2015 роках (40 років) працював проректором з наукової роботи. Зробив вагомий внесок у підготовку педагогічних кадрів вищої кваліфікації (були відкриті: докторантура, спеціалізовані вчені ради з захисту кандидатських та докторських дисертацій з педагогіки, фізики твердого тіла, психології, філософії, політології тощо), у розвиток вузівської науки. Автор понад 90 наукових публікацій.

З 13 грудня 1976 року до 5 лютого 1977 року виконував обов'язки ректора Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1994 році присвоєно звання «Заслужений працівник народної освіти України». Нагороджений медаллю А. М. Макаренка, знаками «Відмінник освіти СРСР», «Відмінник народної освіти УРСР».

Помер 17 квітня 2017 року в м. Одеса. Похований на Новоміському (Таїровському) кладовищі.

Праці:

1. Особенности анизотропии упругости свойств и текстурообразования в местах сплавов// Физика конденсированного состояния. – Київ, 1980. – С. 9 – 16.
2. Влияние термомеханической обработки на анизотропию упругих свойств в листовом сплаве ВТ20// Влияние термической обработки на свойства титановых сплавов. – Днепропетровск, 1981. – С. 166 - 168.
3. Влияние олова и алюминия на энергию дефектов упаковки, текстуру и анизотропию модуля Юнга холоднокатаного титана// Роль дефектов в физико-механических свойствах твердых тел. – Ч. 1. – Барнаул, 1985. – С. 118 - 119.
4. Влияние способа прокатки на упрочнение изделий сплава ВТ-6С // Совершенствование существующих и создание новых ресурсостерегающих технологий. – Ч. 2. – Минск, 1991. – С. 138 - 139.

Джерела:

1. Ректори Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/

Казимирчак - Полонська

Олена Іванівна

Астроном

О. І. Казимирчак-Полонська народилася 21 листопада 1902 року у Волинській губернії

В 1928 році закінчила Львівський університет.

У 1932 – 1940 роках була позаштатним асистентом Астрономічної обсерваторії Варшавського університету, співробітником Астрономічного інституту Львівського університету.

У 1945 – 1948 роках викладача математику і астрономію у Херсонському педагогічному інституті. У 1948 році стала науковим співробітником Інституту теоретичної астрономії Академії Наук СРСР у Ленінграді.

В 1950 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук.

Протягом 1953 – 1956 років обіймала посаду доцента кафедри вищої математики Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1956 року працювала в Інституті теоретичної астрономії АН СРСР. В 1964 році стала членом Міжнародного астрономічного союзу.

В 1968 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук.

У 1978 році її ім'ям була названа мала планета № 2006.

Вивчала рух комет, еволюцію їх орбіт. Особливу увагу приділяла короткоперіодичним кометам. Встановила, що характерними закономірностями руху таких комет є їхнє зближення з великими планетами, в основному з Юпітером. Встановила, що низка комет з сімейств Сатурну і Урану захоплювалися Юпітером, визначила типи змін кометних орбіт. Детально досліджувала еволюцію орбіти комети Вольфа. Показала, що вплив великих планет є основним чинником, що діє на трансформацію кометних орбіт.

В 1968 році була відмічена премією Академії Наук СРСР імені Ф. О. Бредіхіна .

З 1980 року також займалася біблієстиком. У 1987 році прийняла чернече постриження.

Померла 30 серпня 1992 року. Похована на кладовищі астрономів на території Пулковської обсерваторії під Санкт-Петербургом.

Праці:

1. Обзор исследований тесных сближений короткопериодических комет с

Юпитером (1770 – 1960)/ Е. И. Казимирчак-Полонская.// Труды Института теоретической астрономии. – Вып. 7. – Л.: АН СССР, 1961. – С. 19 – 190.

2. Основные задачи исследования сближения комет с большими планетами/ Е. И. Казимирчак-Полонская. – М.: АН СССР, 1961. – 311 с.
3. Захват комет Юпитером и некоторые закономерности в великой эволюции кометных орбит/ Е. И. Казимирчак-Полонская.// Астрономия и небесная механика. – Вып. 7. – М.-Л., 1978. – С. 340 – 383.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 42 - 43.

Кастерін

Микола Петрович

Фізик

М. П. Кастерін народився 14 грудня 1869 року в Калузькій губернії.

У 1892 році закінчив фізико-математичний факультет Московського університету з дипломом першого ступеня і був залишений для підготовки до професорського звання.

В 1896 – 1898 роках знаходився у науковому відрядженні в Німеччині.

У 1899 – 1906 роках працював доцентом в Московському університеті, викладав курси з теоретичної фізики.

В 1906 – 1920 роках обіймав посаду ординарного професора кафедри фізики Новоросійського університету.

У 1920 – 1922 роках викладав в Одеському фізико-математичному інституті, Одеському інституті народної освіти, Одеському медичному інституті. В ОІНО завідував кафедрою фізики.

В 1922 – 1947 роках працював у Московському інституті біофізики та в Інституті фізики Московського університету.

Автор понад 40 опублікованих наукових праць. Вивчав питання молекулярної фізики, акустики неоднорідних середовищ, методи випробування міцності посудин, математичну теорію термічної стійкості керамічних труб та інші.

Помер 10 березня 1947 року в Москві. Похований на Новодівочому кладовищі.

Праці:

1. О поверхностном натяжении этилового эфирпа при высоких температурах/ Н. П. Кастерин// Журнал Руського физико-химического общества. – 1892. – Т. 24, № 9. – С.196 - 210.

2. О жидком воздухе/ Н. П. Кастерин// Бюлетень политехнического общества. – 1900. – № 3. – С. 152 - 154.
3. Опытное получение воздушного вихрового стола/ Н. П. Кастерин, А. К. Тимирязев, Т. М. Свиридов// Вестник Московского государственного университета. – 1949. – № 10. – С. 53 - 59.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 4: Фізика. Астрономи/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2003. – С. 23 - 26.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 34.

Кирилов

Єлпідіфор Анемподистович

Фізик

Є. А. Кирилов народився 26 вересня 1883 року у Тираспольському повіті Херсонської губернії.

В 1907 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету і був залишений для підготовки до професорського звання.

Викладав на Одеських вищих жіночих курсах.

У 1916 році, склавши іспити, здобув звання магістра і був обраний приват-доцентом кафедри фізики Новоросійського університету. У 1919 році присвоєно вчене звання професора.

В 1921 року був призначений завідувачем кафедри фізики Одеського інституту народної освіти.

З 1926 року і до кінця життя обіймав посаду директора Одеського науково-дослідного інституту фізики.

У 1934 році без захисту дисертації за поданням Президії Академії Наук СРСР присвоєний науковий ступінь доктора фізико-математичних наук.

В 1933 – 1960 роках працював завідувачем кафедри експериментальної фізики Одеського державного університету.

Під час нацистської навали в евакуації в 1943 – 1944 роках завідував об'єднаною кафедрою математики і фізики Одеського державного педагогічного інституту.

Досліджував оптичні і фотоелектричні явища у галогенах срібла, внутрішній фотоефект, фотографічні процеси. Є засновником школи наукової фотографії.

Нагороджений орденом Леніна, медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.». Лауреат Сталінської премії. Присвоєно звання заслуженого діяча науки Української РСР.

Помер 27 листопада 1964 року в Одесі.

Праці:

1. Обзор главнейших методов и приборов спектрометрии/ Е. А. Кириллов. – Одесса, 1913. — 50 с.
2. Про спектральний розподіл середового фотоефекту в галоїдному сріблі / Є. А. Кирилов // Українські фізичні записки. – 1928. – Т. 2, зош. 1. – С. 23 – 29.
3. К вопросу о центрах абсорбции в фотохимически окрашеном галоидном серебре / Е. А. Кириллов // Известия АН СССР. Серия: Физика. – 1950. – Т. 14, вып. – С. 525 - 526.
4. Новые исследования по абсорбции скрытого изображения в галоидах серебра / Е. А. Кириллов // Рефераты докладов на совещании по основным проблемам научной фотографии. — Одесса, 1951. — С. 9 - 11.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 3: К – П. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 49 – 53.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 28 - 29.

Кир'яков

Павло Олексійович

Фізик

П. О. Кир'яков народився 10 (22) березня 1882 року в Єрвані.

У 1921 – 1923, 1925 – 1930 роках був асистентом, викладачем кафедри фізики Одеського інституту народної освіти. Проводив практичні заняття, керував педагогічною практикою.

Викладав фізику в Одеському електротехнікумі зв'язку.

Досліджував явища дифракції, провідності розчинів під впливом коротких хвиль.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 28.

Клубіс

Яків Давидович

Фізик

Я. Д. Клубіс народився 14 серпня 1939 року в Одесі.

У 1962 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а у 1967 році – аспірантуру.

В 1977 році в Інституті фізики Академії Наук Української РСР захистив дисертацію «Релаксація випромінюючої системи тотожних центрів» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1967 – 1984 років працював асистентом, старшим викладачем, доцентом кафедри фізики Одеського державного педагогічного інституту. В 1984 – 1996 роках був доцентом, а у 1997 – 2003 роках – завідувачем кафедри теоретичної фізики.

В 2003 – 2021 роках обіймав посаду професора кафедри фізики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Коло наукових інтересів включає в себе, в основному, квантову та нелінійну оптику, квантову теорію узагальнених когерентних станів, фізичну кінетику. У дослідженні надвипромінювання дав повне виведення рівняння для еволюції матриці щільності дворівневої системи в представленні чисел заповнення і розвинув теорію релаксації когерентних станів. Розглянув питання про виникнення солітонних розв'язків нелінійних хвильових рівнянь у теорії кооперативних оптичних явищ. Розробив метод обчислення моментів будь-яких порядків у квантовій теорії когерентності. Розвинув у квазікласичному наближенні теорію Хусімі квантового гармонічного осцилятора з параметричним збудженням.

Праці:

1. К вопросу об установлении когерентности в процессе сверхизлучения / М. М. Альперин, Я. Д. Клубис // Оптика и спектроскопия. – 1984. – Т. 56, № 6. – С. 1078 - 1083.
2. Введение в физику двухуровневых систем / М. М. Альперин, Я. Д. Клубис, А. И. Хижняк. – К.: Наукова думка, 1987. – 224 с.
3. Уравнение Кортвега - де Фриза и самоиндуцированная прозрачность / М. М. Альперин, Я. Д. Клубис // Український фізичний журнал. – 1988. – № 6. – С. 834 - 838.
4. До питання про когерентні стани атомної системи та поля випромінювання / Я. Д. Клубис // Український фізичний журнал. – 1999. – Т. 44, № 7 – С. 918 - 923.
5. Про розширення поняття і застосування законів збереження в курсі фізики середньої школи / Я. Д. Клубис // Фізика в школах України. – 2006. – № 4. – С. 2 - 7.

6. Збірник задач з електродинаміки: навчальний посібник / Я. Д. Клубіс, Н. М. Шкатуляк. – О.: Фенікс, 2010. – 284 с.
7. Обов'язковий мінімум з квантової механіки / Я. Д. Клубіс, Н. М. Шкатуляк, – О.: Фенікс, 2014. – 115 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 40 - 41.

Ковальчук

Володимир Володимирович

Фізик

В. В. Ковальчук народився 17 липня 1959 року у Кривому Розі.

У 1981 році закінчив фізичний факультет Дніпропетровського державного університету.

Працював асистентом кафедри вищої математики Криворізького державного педагогічного інституту. Потім навчався в аспірантурі.

В 1988 році захистив дисертацію «Квантово-хімічне моделювання реальних кластерів кремнію» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента. У 2010 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук.

Протягом 1987 – 2008 років працював в Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському державному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського асистентом, старшим викладачем, доцентом, завідувачем кафедри теоретичної фізики.

У 2008 – 2011 роках завідував кафедрою інформаційно-вимірювальних технологій в Одеському інституті вимірювальної техніки, в 2011 – 2013 роках був завідувачем кафедри природничо-наукових дисциплін Одеської військової академії. В 2013 – 2020 роках викладав в Одеському державному екологічному університеті.

З 2013 року обіймає посаду директора Одеського фахового коледжу комп'ютерних технологій.

Нагороджений Грамотою Верховної Ради України, знаком «Відмінник освіти України».

Праці:

1. Визначення коефіцієнту поверхневого натягу рідин: лабораторний експеримент/ В. В. Ковальчук, Г. Б. Редько//Фізика і астрономія у школі. – 2001. – № 2. – С. 46 - 47.
2. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник/ В. В. Ковальчук,

Л. М. Моїсеєв. – 3 вид., пероб. і доп. – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 240 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 41 - 42.

Кулев

Георгій Опанасович

Фізик

Г. О. Кулев народився 6 (18) квітня 1880 року в Бессарабській губернії. Закінчив Одеський інститут народної освіти.

У 1924 – 1928 роках вів практичні заняття з фізики та завідував фізичним кабінетом в Одеському інституті народної освіти.

В подальшому викладав в Одеському державному університеті, обіймав посаду доцента.

Помер 17 грудня 1943 року в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 39.

Левінсон

Лев Юхимович

Фізик

Л. Ю. Левінсон народився в 1885 році.

Закінчив Технологічний інститут у Санкт-Петербурзі.

Доктор технічних наук, професор.

В 1920 – 1923 роках викладав фізику на єврейському відділенні Одеського інституту народної освіти.

Помер після 1955 року.

Праці:

1. Теоретическая механика. Введение. Основные передачи. – Т. 1. / Л. Е. Левинсон. – Москва; Ленинград: Гос. наук.-тех. изд., 1931. – 408 с.
2. Теоретическая механика с элементами теории механизмов: учебное пособие для техникумов/ Л. Е. Левинсон. – Москва: Трудрезервиздат,

1955. – 448 с.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 38 - 39.

Матковський

Олексій Васильович

Фізик

О. В. Матковський народився в 1888 року в м. Ананьїв Херсонської губернії.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1920 – 1930 роках викладав природознавство, фізику в Одеському інституті народної освіти. Виконував обов'язки декана факультету.

Репресований. 29 жовтня 1937 року засуджений до страти.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 48.

Міхневич

Георгій Леонтійович

Фізик

Г. Л. Міхневич народився 20 липня 1892 року в Одесі.

У 1916 році зі срібною медаллю закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету. Закінчив аспірантуру.

В 1920 – 1930 роках працював в Одеському інституті народної освіти. У 1930 – 1933 роках одночасно викладав в Одеському інституті соціального виховання та Одеському політехнічному інституті.

З 1933 року і до кінця життя працював в Одеському державному університеті, завідував кафедрою загальної фізики.

У 1934 році присвоєно вчене звання доцента. Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук захистив у 1938 році.

В березні 1961 року захистив дисертацію «Кінетика кристалізації переохолоджених органічних рідин і перенасичених розчинів» на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук.

Помер 24 жовтня 1961 року.

Праці:

1. The influence of surface phenomena upon the temperature curve of the nuclei number for an super cooled organ liquid / G. L. Michnewitsch, F. F. Browko // Acta Physicochimica URSS. – 1938. – Vol. 9, № 5. – P. 795 - 802.
2. On the deactivation of the surface effects taking place during the crystallization of a supercooled organic liquid in thin layers. 1 / G. L. Michnewitsch, E. N. Owtchinikow // Acta Physicochimica URSS. – 1939. – Vol. 11, № 4. – P. 603- 616.
3. Кинетика кристаллизации переохлажденной органической жидкости на частицах примесей / Г. Л. Михневич, В. П. Ефимов // Праці Одеського державного університету. Збірник фізико-математичного факультету. – 1954. – Т. 5. – С. 115 - 122.
4. Про застосування флуктуаційної теорії до кристалізації переохолодженої рідини з урахуванням впливу процесу проявлення зародків кристалів/Г. Л. Міхневич // Праці Одеського державного університету. – 1958. – Т. 148, вип. 6. – С. 67 - 73.

Джерела

1. Вчені вузів Одеси: біобібліографічний довідник. – Вип. 2. Природничі науки. 1946 – 2017. – Ч. 4. Фізики. Астрономи / Упорядн. А. В. Іванченко. – Одеса: ОННБ, 2018. – С. 118 - 120.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 52 - 53.

Моїсєєв

Лев Михайлович

Фізик

Л. М. Моїсєєв народився 7 травня 1938 року в с. Довжанка Одеської області.

В 1960 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Навчався в аспірантурі.

В 1960 – 1961 роках вчителював у Красноокнянському районі Одещини.

У 1961 – 1964 роках служив у лавах Радянської Армії.

Протягом 1964 – 1977 років працював на кафедрі фізики Одеського державного педагогічного інституту. Пройшов шлях від лаборанта до доцента. У 1972 – 1975 роках був заступником декана фізико-математичного факультету.

В 1971 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1974 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1977 – 1984, 1986 – 1988 роках завідував кафедрою методики фізики та технічних засобів навчання.

У 1984 – 1986 роках перебував у відрядженні в Республіці Куба.

З 1988 року до 1996 року виконував обов'язки проректора по заочній формі навчання, другого проректора з навчальної роботи Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Протягом 1999 – 2014 років був завідувачем кафедри методики викладання фізики та технічних засобів навчання. До серпня 2015 року обіймав посаду доцента кафедри фізики.

В 2004 році присвоєно вчене звання приват-професора.

У 1996 – 2015 роках був головою профспілкового комітету університету.

В 1988 році нагороджений знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Праці:

1. Мезомеханіка регулярного деформаційного рельєфу: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ Л. М. Моїсеєв, В. В. Ковальчук. – К.: Професіонал, 2004. – 304 с.
2. Лабораторний практикум з електроніки: Навчальний посібник/ Л. М. Моїсеєв. – К.: Професіонал, 2005. – 256 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ППУ, 2019. – С. 59 – 60

Новопашенний

Борис Володимирович

Астроном

Б. В. Новопашенний народився 22 листопада (4 грудня) 1891 року в Кишиневі.

У 1914 році закінчив фізико-математичний факультет С.-Петербурзького університету. Став членом Французького Астрономічного товариства.

В 1920 – 1921 роках був учасником експедиції на гідрографічному судні «Таймир».

З 1929 року жив і працював в Одесі. З серпня 1929 року до лютого 1975 року працював в Одеській обсерваторії старшим астрономом, в 1933 та 1944 роках – директором, а з 1955 року – завідувачем відділу астронометрії.

В 1932, 1934, 1939 роках брав участь в наукових експедиціях по території України.

У 1960 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук. Присвоєно вчене звання доцента.

В різні роки викладав в Одеському державному педагогічному інституті, Одеському гідрометеорологічному інституті, Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова, Одеському сільськогосподарському інституті,

Займався науковими дослідженнями в галузі меридіанної астрономії, геофізики, геомагнетизму. На основі власних спостережень створив 50 каталогів положень зір, малих та великих планет.

Помер 15 лютого 1975 року в Одесі.

Праці:

1. Каталог прямих восхождений 645 звезд ФКСЗ в системе FK3: Автореферат диссертации ... канд. физ.-мат. наук / Б. В. Новопащенный. – Ленинград, 1960. – 13 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 57.

Орбинський

Артемій Робертович

Астроном

А. Р. Орбинський народився 3(15) серпня 1869 року в Одесі.

У 1892 році закінчив математичне відділення фізико-математичного факультету Новоросійського університету і був залишений професорським стипендіатом.

Займався науковими дослідженнями в обсерваторії Новоросійського університету. У 1894 – 1912 роках очолював Одеське відділення Пулковської обсерваторії. Брав участь в експедиції 1896 року, яка проводила спостереження повного сонячного затемнення.

В 1899 – 1920 роках викладав у Новоросійському (Одеському) університеті, обіймав посади приват-доцента, доцента. Читав лекції з теоретичної та практичної астрономії, геодезії тощо.

У 1921 – 1923 роках обіймав посаду професора в Одеському інституті народної освіти. Одночасно в 1920 – 1927 роках працював старшим астрономом Одеської астрономічної обсерваторії.

Був членом Російського відділення Міжнародного союзу з дослідження Сонця, членом математичного відділення Новоросійського товариства природознавців. Активно займався видавничою справою.

Помер 21 лютого 1928 року.

Праці:

1. Die totale Sonnenfinsterniss am 9 August 1896. Über die Orientirung des Spectrographenspaltes für das von einem Heliostaten reflectirte Sonnenbild/ А. Р. Орбинский// Известия Императорской Академии Наук. – 1897. – Т. 6. – С. 307 - 310.
2. Одесское отделение Николаевской главной астрономической обсерватори/ А. Р. Орбинский// Вестник опытной физики и элементарной математики. – 1901. – № 294. – С. 121 - 126.
3. Таблицы 4-значных логарифмов для школы и кабинета/ А. Р. Орбинский. – Одесса: Mathesis, 1919. – 20 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: біобібліографічний довідник. – Вип. 1, Природничі науки, 1865 – 1945. – Ч. 4. Фізика. Астрономи/ упорядн. І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2003. – С. 137 - 139.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 4. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 59 - 60.

Плотнічер

Софія Яківна

Фізик

С. Я. Плотнічер народилася в 1919 році в Одесі.

У 1940 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного університету, а у 1946 році – аспірантуру.

В роки нацистської навали вчителювала в евакуації, працювала як вільнонаймана у шпиталях Воронежського та 1-го Українського фронтів.

У 1946 – 1952 роках викладала в Одеському учительському інституті, обіймаючи посади старшого викладача, доцента, завідувача кафедри фізики.

В 1949 році захистила дисертацію «Про абсорбцію фотохімічно забарвленого бромистого срібла» та здобула науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук. У 1954 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1953 – 1977 років працювала на кафедрі фізики Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджена медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Праці:

1. Спектр поглощения фотохимически окрашенных бромосеребряных

эмульсий/ С. Я. Плотничер// Труды Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. – 1951. – Т. XIII (69). – С. 27 - 32.

2. Природа центров фотохимической окраски/ С. Я. Плотничер, Е. А. Нестеровская// Природа. – 1952. – № 2. С. 67 – 72.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной гойны/ Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко; Редкол.: Б. В. Сермеев (руков.) и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 92.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 60.

Приблуда

Зіновій Ісакович

Фізик

З. І. Приблуда народився 24 лютого 1887 року в Северинівці Одеського повіту Херсонської губернії. Разом з батьками жив у Херсоні, а з 1897 року – в Одесі.

В 1912 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету з дипломом першого ступеня.

Ще будучи студентом, викладав фізику і математику в гімназіях та училищах Одеси. В подальшому його науково-педагогічна діяльність була пов'язана як с теоретичними, так і практичними проблемами навчання фізики в загальноосвітній школі. В 1913 – 1920 роках був класним наставником та завідувачем фізичного кабінету у Комерційному училищі Х. І. Гофмана.

В 1920 – 1928 роках викладав у технікумі Політпросвіти, Червоноармійському університеті, трудовій школі № 9.

У 1928 – 1930 роках викладав фізику на єврейському відділенні Одеського інституту народної освіти, завідував кафедрою фізики в Одеському інституті народного господарства.

В 1929 році присвоєно вчене звання професора.

В 1927 – 1932 роках був науковим співробітником Фізичного інституту.

В 1930 – 1933 роках працював в Інституті соціального виховання, Хіміко-технологічному інституті, Індустріальному, Сільськогосподарському інститутах.

В 1933 – 1941 роках працював професором кафедри фізики Одеського державного педагогічного інституту, викладав курс методики фізики.

В роки нацистської навали перебував в евакуації у м. Самарканд, де викладав в Узбецькому державному університеті, Одеському інституті інженерів водного транспорту, працював старшим науковим співробітником

Самаркандської сейсмічної станції Академії Наук СРСР (1941 – 1945 рр). Там підготував докторську дисертацію «Ізостатичні рухи й сеймотектоніка Середньої Азії».

З 1945 до 1951 року викладав в Одеському електротехнічному інституті зв'язку.

Одним з основних напрямів дослідницької роботи була розробка проблеми теорії та методики навчання фізики в загальноосвітній школі, шкільного фізичного експерименту. Опублікував низку статей, в яких розробив питання методики вивчення гармонічного руху в шкільному курсі фізики, методики та техніки шкільного фізичного експерименту, наступності навчання фізики в середній загальноосвітній та вищій школі. У спеціальній методиці фізики обґрунтував структуру та обсяг шкільного курсу фізики, детально проаналізував особливості реалізації пропедевтичного та систематичного курсів, методику навчання окремих розділів шкільного курсу фізики.

Помер 1 жовтня 1962 року в Одесі.

Праці:

1. Особый метод вывода формулы гармонического движения/
З. И. Приблуда.//Математика и физика в школе. – 1936. – № 2. – С. 72.
2. Чого навчають приймальні вишівські іспити з фізики/З. І. Приблуда.//
Комуністична освіта. – 1936. – № 11. – С. 114 – 120.
3. Прості способи демонстрування експериментів, пов'язаних з
центрифугою/З. І. Приблуда.// Комуністична освіта. – 1936. – № 6. –
С. 99 – 103.
4. Застосування принципу живої сили в курсі фізики/З. І. Приблуда.//
Комуністична освіта. – 1937. – № 1. – С. 110 – 113.
5. Основи методики фізики: Посібник для студентів педагогічних
інститутів та вчителів/З. І. Приблуда. – Харків – К.: ДНТВУ, 1937.
– 341 с.
6. Асимптотические формулы для вычисления факториалов статистической
физики/З. И. Приблуда.// Научные записки Одесского университета. –
1939. – Т. 2. – С. 83 – 91.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі
науки. 1865 – 1945. – Ч. 4: Фізика. Астрономі/ Упорядник І. Е. Рікун. –
Одеса: ОДНБ, 2003. – С. 65 - 67.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного
університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 64 - 65.

Редько

Григорій Бецалевич

Фізик

Г. Б. Редько народився 4 жовтня 1934 року в Києві.

В 1956 році закінчив Гомельський державний педагогічний інститут імені В. П. Чкалова.

До 1967 року працював вчителем фізики одеської середньої школи № 107.

У 1967 – 1999 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. Пройшов шлях від старшого викладача кафедри педагогіки і психології до професора кафедри методики викладання фізики і технічних засобів навчання. З 1989 року обіймав посаду завідувача кафедри методики фізики та ТЗН.

В 1968 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 1971 році присвоєно вчене звання доцента, а у 1991 році – вчене звання професора.

Вивчав питання методики підготовки вчителів фізики, методики викладання фізики у загальноосвітній школі.

У 1990 році нагороджений срібною медаллю Виставки досягнень народного господарства (ВДНГ) СРСР.

Праці:

1. Аналогії в курсі фізики середньої школи: Посібник для вчителів / Г. Б. Редько. – К.: Радянська школа, 1980. – 56 с.
2. Зауваження з приводу підготовки вчителів фізики / Г. Б. Редько, Г. В. Толпекіна // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи: – 2017. – Вип. 57. – С. 151 - 155.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник / В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 63.

Соколенко

Олександра Іванівна

Фізик

О. І. Соколенко народилася в 1935 році.

В 1960 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Вчителювала в Ананьївській загальноосвітній школі Одеської області.

З 1961 року працювала в Одеському педагогічному інституті лаборантом кафедри фізики.

У 1967 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1971 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1975 – 1985 роках була деканом фізико-математичного факультету, в 1985 – 1987 роках – проректором з навчальної роботи, в 1988 – 1993 роках – завідувачем кафедри фізики. В 1994 – 2015 роках обіймала посаду професора кафедри фізики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2009 році присвоєно вчене звання приват-професора.

Вивчала питання зв'язку електронної структури з властивостями твердих тіл. Займалася питаннями методики викладання фізики. Є автором понад 90 опублікованих праць.

Обрана академіком Української академії національного прогресу.

Обиралася депутатом Одеської міської та Центральної районної (м. Одеси) рад.

Нагороджена орденом «Знак Пошани», знаком «Відмінник освіти УРСР».

Праці:

1. Температурна залежність структури К-спектрів кремнію/
О. І. Соколенко// Доповіді Академії Наук УРСР. – 1975. – № 5. – С. 449 – 452.
2. Применение компьютеров для процесса обучения на уроках физики как средство профилактики утомления/А. И. Соколенко.// Вопросы профилактики. – Одесса, 1995. – С. 12 – 13.
3. Викладання українською мовою курсу фізики. Досягнення і проблеми/
О. І. Соколенко.// Проблеми впровадження державної мови в навчальних закладах Одещини: Тези регіональної науково-практичної конференції. – Одеса, 2003. – С. 90 – 91.
4. Квантова фізика: Для студентів та магістрантів фізико-математичних факультетів/О. І. Соколенко. – Одеса: ПНПУ, 2012. – 171 с.
5. Оптика: Для студентів та магістрантів фізико-математичних факультетів/
О. І. Соколенко. – Одеса: ПНПУ, 2014. – 97 с.

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 74 - 75.

Соломонюк Роман Єфремович

Фізик

Р. Є. Соломонюк народився у 1893 році в Балтському повіті Подільської губернії.

В 1908 – 1915 роках був вчителем церковно-приходської школи. Потім перебував на військовій службі.

У 1929 році закінчив Одеський інститут народної освіти, а у 1932 році – аспірантуру.

В 1930 – 1933 роках викладав на робітничому факультеті Одеського сільськогосподарського інституту.

У 1936 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1937 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1933 – 1943 роках працював на кафедрі фізики Одеського державного університету.

У 1944 – 1946 роках очолював кафедру фізики, а в 1952 – 1967 роках був деканом фізико-математичного факультету Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. До 1974 року обіймав посаду доцента кафедри фізики.

В 1926 – 1927 роках та у 1948 – 1956 роках обирався депутатом Одеської міської ради.

Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.».

Джерела:

1. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 70.

Старий Ізраїль Борисович

Фізик

І. Б. Старий народився у 1912 році на Одещині.

У 1938 році закінчив Одеський державний університет, а у 1941 році – аспірантуру.

Під час нацистської навали у 1941 – 1943 роках перебував у лавах Червоної Армії, служив у складі 51-ї стрілецької дивізії. Після поранення був звільнений у запас. У 1943 – 1945 роках викладав у Свердловську.

У 1948 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, а у 1957 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1945 – 1977 років працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймаючи посади старшого викладача, доцента, завідувача кафедри фізики, завідувача галузевої лабораторії рентгеноспектрального аналізу. В 1946 – 1952 роках був деканом фізико-математичного факультету.

Нагороджений медалями СРСР.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 100.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 72.

Тадеуш

Ольга Харлампіївна

Фізик

О. Х. Тадеуш народилася 24 липня 1945 року в Одесі.

У 1967 році з відзнакою закінчила фізичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Протягом 1970 – 2022 років працювала на кафедрі фізики в Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського.

В 1975 році захистила дисертацію «Отримання і дослідження тонких плівок карбідів групи заліза» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. У 1981 році присвоєно вчене звання доцента.

Була вченим секретарем Спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій з фізики твердого тіла. Упродовж багатьох років завідувала підготовчими курсами інституту – університету.

Праці:

1. Дидактичні засоби самостійної роботи студентів в умовах кредитно-трансферного навчання: методичний посібник для викладачів і студентів /О. Р. Гохман, Д. В. Ємельянова, О. Х. Тадеуш. – Одеса: ПНПУ, 2018. – 102 с.
2. Активізація міждисциплінарних зв'язків як умова формування самоосвітньої компетентності майбутніх учителів фізики/ О. Тадеуш, К. Веремій, М. Марина// Науковий вісник Південноукраїнського

національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.
– 2018. – № 4. – С. 74 - 80.

3. Вплив зміни температури на початку та наприкінці опромінення в науково-дослідному реакторі на нейтронну крихкість α -заліза/
О. Р. Гохман, О. Х Тадеуш, М. С. Кондря// Металофізика і новітні технології. – 2019. – Т.41, № 6. – С. 717 - 732.
4. Формування готовності до самостійної роботи майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін при навчанні механіки: навчально-методичний посібник / О. Х. Тадеуш. – Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. – 91 с.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2025. – С. 74 -75.

Тально-Гринцевич

Петро Антонович

Фізик

П. А. Тально-Гринцевич народився у 1891 році в Омську.

У 1916 році закінчив фізико-математичний факультет Московського університету.

Працював заступником завідувача гідрохімічного відділу Всеросійського земського союзу у Мінську, де виконав перше наукове дослідження на тему «Про гідрохімічний аналіз питних вод в районі Західного фронту».

Упродовж 1918 – 1919 років працював у відділі народної освіти Конотопа, викладав математику і фізику в учительській семінарії та чоловічій гімназії міста Білополя Харківської губернії.

У 1921 році був призначений заступником завідувача індустріально-технологічного відділу Народного комісаріату освіти УРСР, викладав у Харківському технологічному інституті.

В 1923 році був переведений до Одеського інституту народної освіти на посаду професора фізики. Читав курси лекцій з фізики, рентгенології, радіології. Приймав активну участь в організації першого в Україні Фізичного інституту.

Наприкінці 1929 року очолив рентгенівську лабораторію Інституту прикладної мінералогії в Харкові. У 1930-х роках працював інспектором науково-технічних установ Вищої Ради народного господарства УРСР. Очолював фізико-технічну лабораторію Інституту споруд.

Упродовж 1933 – 1938 років завідував кафедрами фізики Білоруського садово-городнього інституту у Мінську, сільськогосподарських інститутів у Горькому та Глухові.

В 1938 році переїхав до Новосибірська, де працював завідувачем кафедри фізики в інженерно-будівельному та сільськогосподарському інститутах.

Вчений зосереджував свої зусилля на наукових дослідженнях із рентгенофізики. Одним із перших у вітчизняній дидактиці фізики показав необхідність актуалізації загальних питань методології та методики навчання. Підкреслював важливе значення як експериментальних, так і теоретичних методів фізичної науки, необхідність ознайомлення з ними учнів та студентів у процесі навчання фізики.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.».

Помер у 1952 році у Новосибірську.

Праці:

1. Короткий начерк головних питань методики та методології фізики з точки зору діалектичного матеріалізму/П. А. Талько-Гринцевич. // Записки Одеського інституту народної освіти. – Т. I. – Одеса, 1927. – С. 210 – 223.
2. Досліди на проникність рентген-променів крізь одеський будівельний камінь/П. А. Талько-Гринцевич. // Науково-технічний вісник. – 1928. – № 10. – С. 433.
3. Раціональний захист від рентген-променів/ П. А. Талько-Гринцевич.// Науково-технічний вісник. – 1930. – № 3.– С. 85.
4. Нарис фізики: посібник для учнів та вчителів/П. А. Талько-Гринцевич. – Х. – К.: Радянська школа, 1931. – 156 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 4: Фізика. Астрономія/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2003. – С. 73 - 75.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С.78 -79.

Толпекіна

Галина Миколаївна

Фізик

Г. М. Толпекіна народилася в 1955 році в Березівському районі Одеської області.

У 1976 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1992 році захистила дисертацію «Удосконалення підготовки майбутніх вчителів фізики засобами телебачення» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

До 2020 року працювала на кафедрах методики викладання фізики та мультимедійних засобів навчання, фізики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Праці:

1. Стратегія навчання фізиці/ Г. Б. Редько, Г. М. Толпекіна// Теорія та Методика навчання математики, фізики, інформатики: Збірник наукових праць: в 3-х т. – Т. 2. – Кривий Ріг: КДПУ, 2001. – С. 290 - 291.
2. Інтеграція як дидактичний принцип в навчанні фізики/ А. Я. Мельникова, Г. М. Толпекіна// Адаптивні технології навчання ALT-2019^ Матеріали п'ятої міжнародної конференції. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 90 - 91.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 63.

Ханонкін

Олександр Аркадійович

Фізик, геофізик

О. А. Ханонкін народився 23 червня 1934 року в Одесі.

З 1957 року працював інженером-технологом у рентгенівській лабораторії Одеського судноремонтного заводу.

В 1958 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, де з 1966 року працював асистентом кафедри фізики.

У 1968 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук.

З 1972 року працював старшим науковим співробітником Науково-дослідного інституту фізики Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. З 1974 року завідував лабораторіями прикладної металофізики, інженерної психології, синергетики.

Захистивши у 1985 році дисертацію, здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

В 1992 році заочно закінчив відділення мистецтвознавства Санкт-Петербурзького державного академічного інституту живопису, скульптури та архітектури імені І. Ю. Рєпіна.

Займався проблемами стабілізації властивостей мідних кабельних жил. розв'язуванням фізичних задач у галузі геології, а саме – моделювання та прогнозування землетрусів, роботою по створенню надміцного кабелю тривалої довжини.

За розробку нового кабеля, що складався з 5000 жил однакових властивостей, у 1983 році одержав Державну премію Укарїнської РСР. За розробки у напрямку прогнозування землетрусів став лауреатом Державної премії України 1996 року.

Помер 3 грудня 2000 року в Одесі.

Праці:

1. Наблюдение потери устойчивости поверхностного слоя согнутого кристалла методом отражательной рентгеновской микроскопии / И. Б. Старый, А. А. Ханонкин // Журнал прикладной механики и технической физики. – 1966. – № 2. – С. 87-88.
2. Вивчення втомленості кременистого заліза в зв'язку з втратою стійкості поверхневого шару досліджуваного зразка / О. А. Ханонкін, Л. М. Моїсєєв // Доповіді АН УРСР. Серія А. – 1971. – № 7. – С. 659 - 660.
3. О природе пластических деформаций глинистых пород оползневых склонов Одесского побережья / А. А. Ханонкин, И. П. Зелинский, Л. М. Моисеев // Геоэкология. – 1993. – № 2. – С. 55- 65.
4. Влияние факторов моделированных землетрясений на электрическую активность и поведение гидробионтов / А. А. Ханонкин, Е. С. Тимофеева // Доповіді НАН України. Математика. Природознавство. Технічні науки. – 1999. – № 7. – С. 157- 161.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 341 – 345.
2. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 85 - 86.

Цомакіон

Борис Федорович

Фізик

Б. Ф. Цомакіон народився 9 (21) жовтня 1879 року в Одесі.

У 1906 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

Викладав математику, фізику, космографію в жіночих гімназіях Одеси.

Учасник Першої світової війни.

В 1920 – 1922 роках викладав фізику в Одеському інституті народної освіти.

У 1921 – 1924 роках працював на радіоелектронному заводі.

В 1924 – 1931 роках викладав курси «Теоретичні основи електротехніки», «Радіотехніка», «Основи техніки струмів високої частоти», «Станції спеціального призначення» в Одеському політехнічному інституті.

Одночасно з 1926 року був науковим співробітником Державного фізичного інституту в Одесі.

У 1931 році став одним із засновників Одеського інституту інженерів зв'язку, очолив радіо факультет, викладав теоретичні основи радіотехніки. З 1935 року обіймав посаду першого заступника директора інституту з навчальної та наукової роботи.

В 1938 році був заарештований і засуджений на 5 років заслання. З 1943 року викладав фізику у Красноярському педагогічному інституті, обіймав посаду професора.

Помер 30 грудня 1955 року в Красноярську. Реабілітований у 1957 році.

Праці:

1. О ёмкостях системы параллельных проводов/ Б. Ф. Цомакион// Научно-технический журнал. 1927. – № 7 - 10. – С. 34 - 42.
2. Двухзвенные полосовые резонансные фильтры/ Б. Ф. Цомакион// Научно-технический сборник. – 1934. – № 1. – С. 18 - 36.
3. Основы техники токов высокой частоты: (Колебания и волны)/ Б. Ф. Цомакион. – Харьков; Киев: Госнауктехиздат Украины, 1935. – 384 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки. 1865 – 1945 рр. – Ч. 4: Фізики. Астрономи/ Упоряд. І. Є Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2003. – С. 89 - 93.
2. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Ч. 2/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 80 - 81.

Чепок

Олег Леонідович

Фізик

О. Л. Чепок народився 25 серпня 1937 року в м. Гола Пристань Херсонської області.

У 1960 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова за спеціальністю «фізика».

В 1963 – 2021 роках працював в на кафедрі фізики Одеського державного педагогічного інституту – Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, пройшов шлях від асистента, старшого лаборанта лабораторії рентгеноспектрального аналізу до доцента. Викладав дисципліни «загальна фізика», «електротехніка».

Захистивши дисертацію «Дослідження електрофізичних властивостей тонких плівок силіцидів хрому, конденсованих на підігріті керамічні підкладки», у 1973 році здобув науковий ступінь кандидата технічних наук. В 1979 році присвоєно вчене звання доцента по кафедрі фізики. Згодом було присвоєно вчене звання приват-професора.

У 1985 – 2004 роках обіймав посаду декана фізико-математичного факультету. До лютого 2005 року виконував обов'язки директора, а до січня 2011 року – заступника директора інституту фізики і математики.

Нагороджений медаллю «Ветеран праці», знаками «Відмінник освіти СРСР», «Відмінник освіти України».

Помер 24 жовтня 2024 року в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Праці:

1. Making future physics school-teachers more profound in subject competence by the help of special personally knowledgeable methods of training during mastering the course of general physics / Oleg Chepok // Modern tendencies in the pedagogical science of Ukraine and Israel: the way to integration. – Ariel. – 2016. – Issue №7. – pp. 51-59.
2. Кінематика та динаміка матеріальної точки і системи матеріальних точок»: Практикум з розв'язання завдань з навчальної дисципліни «Загальна фізика» для здобувачів вищої освіти за ОПП Середня освіта (Фізика) / О. Л. Чепок. – Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. – 43 с.
3. Фізика як наука про зміст і форми руху матерії: тексти лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.08 «Середня освіта (Фізика)»/ О. Л. Чепок. – Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. – 76 с.
4. Механічні коливання і хвилі. Основи акустики: тексти лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.08 «Середня освіта (Фізика)»/ О. Л. Чепок. – Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. – 90 с.

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Ч. 2/ В. М. Букач. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 82 - 83.

ВИПУСКНИКИ

Науковці

Аксентьєва

Зінаїда Миколаївна

З. М. Аксентьєва народилася 25 липня 1900 року в Одесі.

У 1924 році закінчила математичне відділення Одеського інституту народної освіти. Працювала в Одеській астрономічній обсерваторії.

В 1926 – 1934 роках співробітником Полтавської гравіметричної обсерваторії., а у 1934 – 1939 роках – старшим науковим співробітником актинометричної і метеорологічної обсерваторії при Тимирязівській сільськогосподарській академії та Московському гідрометеорологічному інституті.

З 1939 року працювала у Полтавській гравіметричній обсерваторії, протягом 1951 – 1969 років обіймала посаду директора.

У 1943 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, а у 1947 році, захистивши дисертація, здобула науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. Була спеціалістом в галузі припливних деформацій Землі і прикладної гравіметрії.

В 1951 році обрана членом-кореспондентом Академії Наук Української РСР. Була депутатом Верховної Ради Української РСР,

Нагороджена орденом «Знак Пошани», медалями «За доблесну працю ц Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «За трудову доблесть». Присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки УРСР,

Померла 8 квітня 1969 року у Полтаві.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: біобібліографічний довідник.. – Вип. 1: Природничі науки, 1865 – 1945. – Ч. 4: Фізики. Астрономи/упорядн. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 2003. – С. 106 - 108.

Богданов

Дмитро Степанович

Д. С. Богданов народився 1 травня 1941 року у Чадирлунгському районі Молдавії. Трудову діяльність розпочав у 1958 році.

У 1969 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1970 – 1973 роках працював директором одеських загальноосвітніх шкіл №№ 80, 105, а у 1973 – 1981 роках – заступником завідувача відділом освіти Ленінського району м. Одеси.

Протягом 1981 – 1986 років очолював щойно створену школу – інтернат № 4 для дітей-сиріт м. Одеси. Потім був заступником завідувача відділу освіти виконкому Одеської міської ради, директором загальноосвітньої школи № 35 з поглибленим вивченням англійської мови.

У 1991 – 2000 роках працював першим заступником начальника Одеського обласного управління освіти. Одночасно викладав на кафедрі основ виховання та педагогічної культури Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 1996 році присвоєно вчене звання доцента.

Згодом завідував кафедрою менеджменту та розвитку освіти Одеського інституту удосконалення вчителів.

Нагороджений орденом «Знак Пошани», медалями «За трудову доблесть», «Ветеран праці», знаком «Відмінник освіти України».

Помер 8 січня 2005 року в Одесі.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 1. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 6 - 7.

Величко

Степан Петрович

С. П. Величко народився 13 серпня 1947 року в с. Старкувате Кіровоградської області.

У 1970 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1973 року працює у Кіровоградському державному педагогічному інституті: лаборантом, завідувачем кабінету методики фізики, старшим викладачем, доцентом, завідувачем кафедри методики фізики і ТЗН, завідувачем кафедри фізики та методики фізики.

В 1980 році захистив дисертацію «Шляхи вдосконалення навчального експерименту з фізичної оптики в Х класі середньої школи» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, а у 1998 році – дисертацію «Розвиток системи навчального експерименту в середній школі» і здобув науковий ступінь доктора педагогічних наук. У 2001 році присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1999 – 2011 років був професором кафедри фізики та методики її викладання Центральноукраїнського державного педагогічного університету, а з 2015 року обіймає посаду завідувача кафедри.

Підготував 18 кандидатів и 1 доктора наук.

Присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки і техніки України.

Нагороджений знаками «Відмінник освіти України», «Петро Могила», Почесною грамотою Верховної Ради України.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 1. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 11.

Горський

Федір Костянтинович

Ф. К. Горський народився 13(26) жовтня 1908 року в Одесі.

У 1929 році закінчив фізико-математичне відділення Одеського інституту народної освіти.

Працював викладачем фізики і математики Луганського металургійного технікуму. Згодом був завідувачем лабораторії Одеського науково-дослідного інституту фізики та одночасно асистентом кафедри фізики Одеського державного університету.

В 1935 – 1937 роках завідував кафедрою фізики Вітебського педагогічного інституту й одночасно був заступником директора з навчальної та наукової роботи. В 1937 – 1941 роках працював завідувачем кафедри фізики Вітебського медичного інституту.

У 1935 році присуджений науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук та присвоєно вчене звання доцента.

Під час нацистської навали в 1941 – 1944 роках служив у лавах Червоної Армії.

Протягом 1944 – 1981 років працював на кафедрі фізики Мінського медичного інституту, в 1945 – 1976 роках був завідувачем кафедри. Одночасно в 1947 – 1953 роках виконував обов'язки старшого наукового співробітника Фізико-технічного інституту Академії Наук Білоруської РСР,

Основні праці присвячені проблемам молекулярної фізики, вивченню впливу магнітних полів на кінетику кристалізації, на властивості рідких кристалів. Вперше в Білорусії отримав рідкі кристали та застосував їх у медицині. Є автором понад 100 наукових праць. Підготував 10 кандидатів наук. Був головою бюро раціоналізації та винахідництва Міністерства охорони здоров'я Білоруської РСР, заступником голови наукової ради Академії Наук БРСР з проблеми «Фізик твердого тіла та напівпровідників».

Обирався депутатом Вітебської міської ради.

Нагороджений медалями «За бойові заслуги», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «За Перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Білоруської РСР.

Помер 28 лютого 1984 року в Мінську.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 15.

Грама

Ніна Григорівна

Н. Г. Грама народилася у 1939 році на Харківщині.

В 1964 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До 1965 року вчителювала в с. Великий Дальник Одеської області.

Протягом 1965 – 1980 років викладала фізику і математику в Одеському професійно-технічному училищі № 9. У 1980 – 1983 роках обіймала посаду заступника директора з навчально-виробничої роботи професійно-технічного училища № 1 м. Одеси.

У 1983 році захистила дисертацію «Формування почуття робочої гордості у учнів професійно-технічних училищ» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1990 році присвоєно вчене звання доцента.

З 1983 року почала працювати на кафедрі дошкільної педагогіки Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 2004 році захистила дисертацію «Теоретико-методичні засади фахової підготовки педагога-вихователя дошкільного закладу до економічного виховання дітей» і здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання професора.

З 2005 року обіймала посаду професора кафедри теорії і методики дошкільної освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Вивчала питання теорії і методики дошкільної освіти, підготовки педагогічних працівників.

У 2019 році вийшла на пенсію.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 1. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 18.

Гурін Руслан Сергійович

Р. С. Гурін народився 18 квітня 1977 року в селищі Сарата Одеської області.

У 1999 році закінчив фізико-математичний факультет Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. До 2002 року навчався в аспірантурі при кафедрі педагогіки.

В 2004 році працював асистентом кафедри методики фізики, у 2005 – 2011 роках – асистентом кафедри педагогіки, а в 2011 – 2023 роках обіймав посаду доцента кафедри педагогіки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

У 2005 році захистив дисертацію «Підготовка майбутніх учителів гуманітарного профілю до використання НІТ у навчальному процесі загальноосвітньої школи» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 2011 році присвоєно звання доцента.

З 2023 року є доцентом кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія».

Джерела:

1. Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: КЦВ, 2026. – С. 20 - 21.

Железняк

Олексій Валерійович

О. В. Железняк народився в 1974 році в Одесі.

У 1996 році закінчив фізико-математичний факультет Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

До 2012 року викладав фізику в одеській загальноосвітній школі № 31.

В 2011 році захистив дисертацію «Формування професійної компетентності вчителів з гендерного виховання учнів» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 2015 році присвоєно вчене звання доцента.

З 2008 року працює на кафедрі педагогіки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 21.

Іваній

Володимир Степанович

В. С. Іваній народився 24 вересня 1947 року в с. Виноградне Березівського району Одеської області.

У 1970 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а у 1973 році – аспірантуру.

В 1975 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, присвячену розвитку методів дослідження структури металевих матеріалів. У 1995 році присвоєно вчене звання професора.

З 1973 року викладав у Сумському педагогічному інституті. В 1986 – 1996 роках був проректором. В 1996 – 2005 роках обіймав посаду ректора Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. У 2005 році став завідувати кафедрою фізики.

Є автором двох підручників з фізики для вищої школи, праць з питань методики викладання фізики у вищих навчальних закладах, шляхів розвитку освіти.

У 2002 році присвоєно почесне звання заслуженого працівника освіти України, нагороджений медаллю А. С. Макаренка.

Помер 9 серпня 2020 року.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 1. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 25 - 26.

Кац

Марко Львович

М. Л. Кац народився 12 серпня 1906 року в Подільській губернії.

У 1930 році закінчив Одеський інститут народної освіти.

Викладав фізику в Одеському сільськогосподарському інституті (1930 – 1941 роки), завідував кафедрою фізики в Одеському фармацевтичному інституті (1938 – 1941 роки), очолював лабораторію оптики Науково-дослідного інституту фізики Одеського державного університету (1936 – 1941 роки). Виконав одно з перших в СРСР досліджень люмінесценції забарвлених лужнокалоїдних кристалів.

В 1941 – 1943 роках був доцентом Особливого відділу Московського інституту сходознавства, у 1944 – 1966 роках завідував кафедрою фізики Дагестанського медичного інституту.

У 1946 – 1980 роках завідував кафедрою оптики Саратовського державного університету, протягом 1955 – 1966 років був деканом фізичного факультету.

В 1960 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. В 1963 році присвоєно вчене звання професора.

Після відкриття лазера досліджував фізику лазерів та квантової електроніки. Був одним з трьох авторів першої в СРСР монографії, присвяченої лазерам.

Основна галузь досліджень – фізична оптика. Є автором понад 250 наукових праць.

Помер 17 травня 1990 року в Саратові (Російська Федерація).

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 4: Фізики. Астрономи/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2003. – С. 27 - 29.

Курлянд

Зінаїда Наумівна

З. Н. Курлянд народилася 1 січня 1952 року в Одесі.

У 1973 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського і почала вчителювати в Овідіополі.

В 1974 – 1980 роках працювала вчителем математики в одеській загальноосвітній школі № 3, а потім перейшла на посаду молодшого наукового співробітника сектору науково-дослідної роботи кафедри психології Одеського державного педагогічного інституту.

У 1985 році, захистивши дисертацію «Розвиток педагогічних здібностей студентів педвузів як засіб вдосконалення професійної підготовки», здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук. В 1988 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1993 році захистила дисертацію «Формування та розвиток професійної усталеності вчителя» на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1995 – 2020 років обіймала посаду професора кафедри педагогіки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, в 1998 – 2019 роках завідувала кафедрою.

Входила до складу спеціалізованої Вченої ради із захисту докторських дисертацій з педагогіки, редакційних колегій фазових наукових видань: «Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського», «Наука і освіта», «Наша школа».

Обрана академіком Академії вищої школи України.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 1. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 30 - 31.

Начев

Андрій Петрович

А. П. Начев народився 26 січня 1988 року в с. Дмитрівка Болградського району Одеської області.

У 2010 році закінчив фізико-математичний факультет Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2014 році захистив дисертацію «Ціннісні орієнтації особистості в контексті інформатизації суспільства» та здобув науковий ступінь кандидата філософських наук.

У 2014 – 2025 роках працював на кафедрі філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, обіймав посаду доцента. В 2022 – 2025 роках виконував обов'язки проректора з соціально-гуманітарної роботи, обирався головою профспілкового комітету університету.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 4. – Одеса: ПНПУ, 2025. – С. 50.

Палтишев

Микола Миколайович

М. М. Палтишев народився 10 жовтня 1946 року в Ленінграді (РРФСР).

У 1976 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1971 – 1993 роках працював викладачем фізики професійно-технічного училища № 1 міста Одеси. У 1993 – 2004 роках завідував кафедрами педагогіки і психології, початкового і дошкільного виховання Одеського інституту удосконалення вчителів. З 2004 року викладав фізику в одеській загальноосвітній школі № 55.

В 1987 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Є автором понад 170 опублікованих праць, в тому числі навчальних посібників для вчителів.

Автор поетапної системи навчання, яка була визнана Академією педагогічних наук СРСР та Академією педагогічних наук України. Його досвід вивчався Державними комітетами СРСР та УРСР з професійно-технічної освіти та був запропонований для впровадження у закладах освіти.

Обирався народним депутатом СРСР, членом Верховної Ради СРСР (1989 – 1991 роки).

Нагороджений медаллю «За трудову доблесть», Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР, знаком Академії педагогічних наук України «К. Д. Ушинський», знаком «Відмінник освіти України» та іншими відзнаками. Є лауреатом педагогічної премії СРСР імені Н. К. Крупської. В 1987 році Указом Президії Верховної Ради Союзу РСР присвоєно почесне звання «Народний вчитель СРСР».

Помер 5 вересня 2021 року в Одесі.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 1. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 42.

Сахнович

Лев Аронович

Л. А. Сахнович народився у 1932 році в Луганську.

В 1953 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а у 1956 році – аспірантуру.

У 1956 – 1957 роках викладав в Ізмаїльському педагогічному інституті, а в 1957 – 1964 роках – в Одеському технологічному інституті харчової промисловості.

В 1958 році захистив дисертацію «Про приведення несаспряжених операторів до діагонального виду» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, а у 1960 році – дисертацію «Спектральний аналіз несамоспряжених цілком неперервних операторів з єдиною точкою спектра» і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук.

Протягом 1964 – 1999 років працював в Одеському електротехнічному інституті зв'язку імені О. С. Попова.

У 2000 році виїхав до США.

Є автором близько 200 наукових праць. Підготував 10 кандидатів наук.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 1. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 49.

Хецеліус

Ольга Юріївна

О. Ю. Хецеліус народилася 20 січня 1975 року.

У 1997 році закінчила фізико-математичний факультет Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2006 році захистила дисертацію «Релятивістський розрахунок параметрів надтонкої структури спектрів важких атомів та багатозарядних іонів» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. У 2010 році після захисту дисертацію «Квантова структура надтонкої, електрослабкої взаємодій у важких атомах та ядрах» присуджений науковий ступінь доктора фізико-математичних наук.

З 1997 року працює в Одеському державному екологічному університеті. Пройшла шлях від старшого лаборанта до професора кафедри вищої і прикладної математики.

Проходила стажування й читала лекції з методів математичної фізики та прикладної математики, квантової теорії поля в Брюссельському вільному університеті (Бельгія), Технічному університеті м. Афіни (Греція), університеті м. Гамбурга, Технічному університеті м. Дрездена (Німеччина), Софійському університеті (Болгарія), Міжнародному центрі теоретичної фізики імені Абдуса Салама у Трієсті (Італія).

Є керівником наукових шкіл «Математичний і функціональний аналіз; нові класи спеціальних функцій», «Релятивістська квантова геометрія; квантова структура електрослабкої взаємодії у важких скінченних Фермісистемах». Напрями досліджень: обчислювальна математика математична фізика, квантова теорія поля, нейрокібернетика, теорія і методика викладання математики.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: біобібліографічний довідник. – Вип. 2. Природничі науки. 1946 – 2017. – Ч. 4. Фізика. Астрономи / упорядн. А. В. Іванченко. – Одеса: ОННБ, 2018. – С. 186 - 187.
2. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 1. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 61 - 62.

Випускники ОІНО – ОДПІ – Університету Ушинського – викладачі факультету:

- 1. Математики:** Бобинін М.М., Бугайова М. О., Гантрмахер Ф. Р., Гохман Е. Х., Коростіянець Т. П., Окунь А. Г., Ольшанський Г. І., Рехтман – Ольшанська П. Г., Самойленко О. П., Штабова Л. Г.

2. Фізика: Голуб С. Й., Жуковський В. К., Клубіс Я. Д., Кулев Г. О.,
Моїсеєв Л. М., Соколенко О. І., Соломонюк Р. Є., Толпекіна Г. М.,
Ханонкін О. А.

Вчителі

Аксельруд

Вадим Вікторович

В. В. Аксельруд народився 29 березня 1939 року в Одесі.

У 1965 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1964 році почав працювати вчителем фізики Яровської восьмирічної школи Тарутинського району Одеської області. Згодом викладав у Затоцькій школі-інтернаті Овідіопольського району.

З 1987 року працював в Кароліно-Бугазькій загальноосвітній школі Одеської області.

Є автором методичних статей в журналі «Фізика та астрономія в школі», збірника задач «Збірник завдань з фізики для розв'язування методом «мозкової атаки».

Нагороджений знаком Міністерства освіти і науки «Відмінник освіти України».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 4.

Барабаш

Любов Олексіївна

Л. О. Барабаш народилася 20 серпня 1949 року в смт. Кодима Одеської області.

В 1973 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Працювала вчителем математики Лабушнянської середньої школи Одеської області.

У 1976 – 1984 роках була вчителем математики одеської середньої школи № 5, в 1984 – 1992 роках – заступником директора з навчально-виховної роботи одеської середньої школи № 76.

В 1992 року перейшла на посаду заступника директора з науково-методичної роботи одеської школи I–III ступенів № 74, яка в 1993 році була

перетворена на ліцей (з 1997 року – Приморський ліцей). Створила в ліцеї кафедру педагогічної майстерності.

У 2006 році присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України», нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 7.

Ворохаєв

Анатолій Іванович

А. І. Ворохаєв народився 7 січня 1955 року в Одесі.

У 1976 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До 1980 року викладав математику в одеській середній школі № 50. У 1980 – 1981 роках був директором одеської середньої школи № 36, а в 1981 – 1989 роках – директором одеської школи-інтернату № 6.

В 1989 – 1994 працював заступником завідувачів відділами народної освіти Центрального райвиконкому м. Одеси, виконкому Одеської міської ради, заступником голови виконкому Жовтневої районної ради м. Одеси.

У 1994 – 1999 роках був заступником голови виконавчого комітету Одеської міської ради. Потім працював у комерційних структурах.

В 2005 – 2010 роках обіймав посаду першого заступника Одеського міського голови.

У 2006 – 2015 роках був депутатом Одеської обласної ради.

В 1995 році присвоєно почесне звання заслуженого працівника освіти України.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 13.

Гайдамак

Світлана Юхимівна

С. Ю. Гайдамак народилася 21 серпня 1941 року в Сталінграді.

В 1963 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Викладала математику в Одеському інституті холодильної промисловості, одеській середній школі № 31.

Протягом 1969 – 2001 років працювала вчителем математики в одеській середній школі № 3, згодом реорганізованій в Маріїнську гімназію.

У 1994 році присвоєно почесне звання «Заслужений вчитель України».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 14.

Захарова

Ліна Іванівна

Л. І. Захарова народилася в 1940 році в с. Розалівка на Одещині.

У 1962 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Працювала вчителем фізики і математики Семенівської 8-річної школи Білгород-Дністровського району.

З 1965 року викладала у Білгород-Дністровському педагогічному училищі. Протягом 1980 – 2005 років обіймала посаду заступника директора з навчально-виробничої роботи.

Нагороджена медаллю «Ветеран праці», знаком Міністерства освіти і науки «Відмінник освіти України»

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 25 - 26.

Івасів

Володимир Іванович

В. І. Івасів народився 20 березня 1960 року в с. Жовтень Ширяєвського району Одеської області.

У 1982 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського і почав працювати вчителем фізики Жовтневої середньої школи.

З 1988 року працював директором загальноосвітньої школи I – III ступенів с. Жовтень. У 2008 році створив та очолив Жовтневий навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа – дошкільний навчальний заклад».

Обирався депутатом Жовтневої сільської ради.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 28.

Іскров

Іван Іванович

І. І. Іскров народився в 1952 році в с. Острівне Арцизького району на Одещині.

У 1974 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Викладав математику в Петровській середній школі Іванівського району Одеської області.

З 1976 року працював в Іванівській загальноосвітній школі. Був вчителем математики, заступником директора з навчально-виховної роботи. У 1983 – 1987 роках обіймав посаду директора школи.

У 1989 році нагороджений знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 28.

Кононенко

Микола Данилович

М. Д. Кононенко народився 15 березня 1929 року в с. Плехав на Полтавщині.

Після навчання в Одеському учительському інституті вчителював.

У 1961 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1964 року працював в Одеському морехідному училищі технічного флоту (згодом – Одеському морехідному коледжі технічного флоту), викладав математику.

Нагороджений медаллю «Ветеран праці», срібною медаллю ВДНГ УРСР. В 1991 році присвоєно почесне звання «Заслужений вчитель Української РСР»

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного

університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 31.

Македонська

Неоніла Петрівна

Н. П. Македонська народилася 1 січня 1943 року в м. Умань Черкаської області.

Після навчання в Ізмаїльському державному педагогічному інституті у 1963 – 1966 роках працювала вихователем школи-інтернату с. Нова Прага Кіровоградської області, вчителем математики та біології Макарівської восьмирічної школи Ширяєвського району Одеської області.

Закінчивши фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, викладала математику в Жовтневій школі Болградського району Одеської області.

Від 1970 року працювала в Болградській середній школі № 2, а з 1990 року обіймала посаду директора школи.

У 2003 році присвоєно почесне звання «Заслужений вчитель України».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 36.

Меланіч

Марія Петрівна

М. П. Меланіч народилася 21 серпня 1952 року в м. Котовськ Одеської області.

У 1974 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До 1994 року викладала математику в Білинській загальноосвітній школі Балтського району Одеської області, з 1984 року виконувала обов'язки заступника директора школи з навчально-виховної роботи.

З 1994 року до виходу на пенсію обіймала посаду начальника відділу освіти Балтської районної державної адміністрації.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/
В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 39.

Мельник

Тетяна Федорівна

Т. Ф. Мельник народилася 2 лютого 1941 року в м. П'ятигорськ Ставропольського краю РРФСР.

У 1966 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського і до 1977 року викладала фізику в одеських школах.

З 1977 року працювала заступником директора з навчальної роботи Одеського технікуму газової і нафтової промисловості.

Нагороджена медаллю «Ветеран праці», відзнакою «Заслужений працівник Укргазпрому». В 1994 році присвоєно почесне звання «Заслужений працівник народної освіти України».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 41.

Мучніков

Олександр Петрович

О. П. Мечніков народився 31 січня 1949 року в смт. Кодима Одеської області.

У 1972 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До 1981 року викладав в Оленівській неповній середній школі, а потім був переведений у середню школу № 2 м. Балта.

З 1993 року викладав математику у Балтському ліцеї, а з 1996 року працював в Балтській загальноосвітній школі № 2.

У жовтні 1997 року указом Президента України присвоєно почесне звання «Заслужений вчитель України».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 46.

Палієнко

Зінаїда Миколаївна

З. М. Палієнко народилася 19 червня 1947 року в с. Антонюки Миколаївського району Одеської області.

У 1969 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Викладала фізику в Цеханівській середньої школи Красноокнянського району, у школах Миколаївського району.

З 1979 року працювала вчителем фізики в Антонюківській загальноосвітній школі Миколаївського району Одеської області. Очолювала районне методичне об'єднання вчителів фізики.

Нагороджена орденом Трудової Слави III ступеня, медаллю «Ветеран праці», знаком «Відмінник освіти УРСР».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 44

Прохоров

Анатолій Сергійович

А. С. Прохоров у 1935 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського педагогічного інституту.

До 1941 року викладав математику в загальноосвітній школі Корсунь-Шевченківського району Черкаської області, деякий час обіймав посаду директора школи.

В роки нацистської навали воював у складі частин Червоної Армії, побував у Харківському «котлі». Після виходу з облоги, створив і очолив одну з територіальних підпільних груп, яка діяла разом з партизанським загonom «Винищувач» у складі підпільної організації «Комітет – 103». Після визволення Корсуня воював у складі підрозділу полкової артилерії I-го Українського фронту. Мав бойові нагороди.

Після війни вчителював.

Був удостоєний почесного звання заслуженого вчителя РРФСР.

Помер у 1981 році.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 55.

Савенко

Світлана Георгіївна

С. Г. Савенко народилася 10 лютого 1954 року в с. Ново-Воскресенка Ширяєвського району Одеської області.

У 1976 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Від серпня 1976 року до виходу на пенсію викладала математику в Усатівській середній школі Біляївського району Одеської області, в 1985 – 1995 роках була заступником директора школи з навчально-виховної роботи.

З 1995 року обіймала посаду директора Усатівської загальноосвітньої школи.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 54.

Соловйова

Алла Георгіївна

А. Г. Соловйова народилася в м. Вилкове в серпні 1953 року.

У 1975 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Працювала вчителем фізики у Вилківській загальноосвітній школі № 2.

З 1993 року обіймає посаду директора навчально-виховного комплексу «Вилківська загальноосвітня школа-ліцей № 2».

Обиралася депутатом Кілійської районної ради Одеської області.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 3. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 58.

Стоянов

Олександр Олександрович

О. О. Стоянов народився 25 грудня 1921 року в с. Новоборисівка на Одещині.

У 1939 – 1945 роках перебував у лавах Червоної Армії. Воював проти нацистських загарбників.

В 1948 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До 1993 року працював вчителем математики Новоборисівської середньої школи Великомихайлівського району Одеської області.

У 1972 році присвоєно почесне звання «Заслужений вчитель Української РСР».

Помер у 2004 році.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 64.

Тьосова

Марія Костянтинівна

М. К. Тьосова народилася 6 серпня 1931 року в с. Краснознам'янка на Одещині.

В 1951 році розпочала трудову діяльність у якості піонервожатої Первомайської середньої школи.

У 1961 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Працювала вчителем математики в Первомайській середній школі Великомихайлівського району Одеської області.

В 1980 році присвоєно почесне звання «Заслужений вчитель Української РСР».

Померла в 1991 році.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 64.

Фурсенко

Леонід Іванович

Л. І. Фурсенко народився 1 листопада 1936 року в с. Бобрик на Миколаївщині.

У 1959 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До 1962 року служив у лавах Радянської Армії. Згодом вчителював в Іванівському та Березівському районах Одещини. Був заступником директора Березовської середньої школи № 3, завідувачем Березівським районним відділом освіти.

Тривалий час обіймав посаду начальника управління освіти виконкому Одеської обласної ради. У 1992 – 1996 роках працював директором Одеського інституту вдосконалення вчителів. В 1993 році відновив випуск науково-методичного журналу «Наша школа», який видавався в Одесі у 1923 – 1925 роках.

Автор 70 опублікованих навчально-методичних праць.

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, «Знак Пошани», медалями, знаками «Відмінник народної освіти УРСР», «Відмінник освіти СРСР».

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 66.

Янченко

Лілія Михайлівна

Л. М. Янченко народилася 24 лютого 1933 року в м. Березовка Одеської області.

В 1955 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1955 року працювала вчителем математики в школах Березовського району Одеської області, обіймала посаду заступника директора з навчально-виховної роботи Березовської середньої школи № 3.

Нагороджена медаллю «За доблесну працю. В ознаменування 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна». В 1981 році присвоєно почесне звання «Заслужений вчитель Української РСР».

Померла в липні 2005 року.

Джерела:

1. Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник/ В. М. Букач. – Ч. 2. – Одеса: ПНПУ, 2021. – С. 73 - 74.

З М І С Т

I. Історична довідка.....	3
II. Викладачі.....	5
<i>Математики і механіки</i>	
1. Акимович М. В.....	5
2. Андрієнко В. О.....	6
3. Аров Д. З.....	7
4. Батирєв А. В.....	8
5. Бобинін М. М.....	9
6. Бритавський Г. М.....	10
7. Бродський М. С.....	11
8. Бугайова М. О.....	13
9. Буницький Є. Л.....	13
10. Васишин Т. М.....	14
11. Васильєв М. М.....	15
12. Васильєв М. С.....	16
13. Габер І. Й.....	17
14. Гаврилов М. І.....	17
15. Гантмахер Ф. Р.....	18
16. Гібш І. А.....	19
17. Гінзбург Ю. П.....	20
18. Головань В. М.....	22
19. Гончаров Д. С.....	22
20. Гохман Е. Х.....	23
21. Губреєв Г. М.....	24
22. Дашниць Л. С.....	25
23. Дуб І. Д.....	26
24. Ємельянов І. О.....	27
25. Жбанков Л. Г.....	28
26. Зальцберг С. Г.....	28
27. Занчевський І. М.....	29
28. Зверович Е. І.....	30
29. Іванова Н. І.....	32
30. Каган В. Ф.....	32
31. Калафаті П. Д.....	34
32. Кац І. С.....	35
33. Коростіянець Т. П.....	36
34. Костанді Г. В.....	37
35. Крейнм М. Г.....	37
36. Крижанівський В. М.....	39
37. Крижанівський Д. А.....	40
38. Левін Б. Я.....	40
39. Лівшиць М. С.....	42
40. Мануляк-Хотимирівський В. Г.....	43
41. Мартинова Г. І.....	43
42. Мільман Д. П.....	44
43. Мукмінов Б. Р.....	46
44. Наймарк М. А.....	46
45. Окунь А. Г.....	47
46. Ольшанський Г. І.....	48

47. Орленко М. І.....	49
48. Орлов С. А.....	50
49. Осмоловський О. Д.....	51
50. Плотніков А. В.....	51
51. Потапов В. П.....	53
52. Рабінович Ю. Г.....	54
53. Рехлицький З. Й.....	55
54. Рехтман-Ольшанська П. Г.....	57
55. Рутман М. А.....	58
56. Самойленко О. П.....	59
57. Светной О. П.....	59
58. Тимченко І. Ю.....	60
59. Тихоненко М. Я.....	62
60. Томашпольський Г. С.....	63
61. Турчанінов О. С.....	63
62. Філіппов О. Й.....	64
63. Ціммерман В. Я.....	65
64. Чайковський М. А.....	66
65. Чеботарьов М. Г.....	67
66. Шатуновський С. Й.....	68
67. Штабова Л. Г.....	69
68. Щербина К. М.....	69
69. Яблонська Н. В.....	70
<i><u>Фізики і астрономи</u></i>	
1. Альперін М. М.....	71
2. Базилевич М. А.....	73
3. Барбаумов Н. Й.....	74
4. Бачин В. П.....	74
5. Берлага Р. Я.....	75
6. Боссе М. К.....	75
7. Брун Я. Д.....	76
8. Брюханов А. О.....	76
9. Брюханов О. О.....	78
10. Голуб С. Й.....	79
11. Жуковський В. К.....	80
12. Захарченко І. Г.....	80
13. Казимирчак-Полонська О. І.....	82
14. Кастерін М. П.....	83
15. Кирилов Є. А.....	84
16. Кир'яков П. О.....	85
17. Клубіс Я. Д.....	86
18. Ковальчук В. В.....	87
19. Кулєв Г. О.....	88
20. Левінсон Л. Ю.....	88
21. Матковський О. В.....	89
22. Міхневич Г. Л.....	89
23. Моїсєєв Л. М.....	90
24. Новопашенний Б. В.....	91
25. Орбинський А. Р.....	92
26. Плотнічер С. Я.....	93
27. Приблуда З. І.....	94
28. Редько Г. Б.....	96

29. Соколенко О. І.....	96
30. Соломонюк Р. Є.....	98
31. Старий І. Б.....	98
32. Тадеуш О. Х.....	99
33. Талько-Гринцевич П. А.....	100
34. Толпекіна Г. М.....	101
35. Ханонкін О. А.....	102
36. Цомакіон Б. Ф.....	103
37. Чепок О. Л.....	104
III. Випускники.....	106
<i>Науковці</i>	
1. Аксентьєва З. М.....	106
2. Богданов Д. С.....	106
3. Величко С. П.....	107
4. Горський Ф. К.....	108
5. Грама Н. Г.....	109
6. Гурін Р. С.....	110
7. Железняк О. В.....	110
8. Іваній В. С.....	111
9. Кац М. Л.....	111
10. Курлянд З. Н.....	112
11. Начев А. П.....	113
12. Палтишев М. М.....	113
13. Сахнович Л. А.....	114
14. Хецеліус О. Ю.....	115
15. Випускники ОІНО – ОДПІ – Університету Ушинського – викладачі факультету.....	115
<i>Вчителі</i>	
1. Аксельруд В. В.....	116
2. Барабаш Л. О.....	116
3. Ворохасв А. І.....	117
4. Гайдамак С. Ю.....	117
5. Захарова Л. І.....	118
6. Івасів В. І.....	118
7. Іскров І. І.....	119
8. Кононенко М. Д.....	119
9. Македонська Н. П.....	120
10. Меланіч М. П.....	120
11. Мельник Т. Ф.....	121
12. Мучніков О. П.....	121
13. Палієнко З. М.....	122
14. Прохоров А. С.....	122
15. Савенко С. Г.....	123
16. Соловійова А. Г.....	123
17. Стоянов О. О.....	123
18. Тьосова М. К.....	124
19. Фурсенко Л. І.....	124
20. Янченко Л. М.....	125

Підписано до друку
Ум. – друк. аркушів
Тираж

16. 04. 2026
6. 0
100 прим.